

Afsprakendocument regionale maatregelen n.a.v. Nij Begun

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Onderdeel a: Verbeteren van de sociale cohesie (Blok B).....	7
3.	Onderdeel b: Bevorderen van leefbaarheid en wijkontwikkeling (maatregel 14)	11
4.	Onderdeel c: Ruimtelijke inpassingen in de openbare ruimte in verband met de versterkingsopgave (blok D, maatregel 15).....	14
5.	Onderdeel d: Versterking van gebouwen in de Batch 1588 (maatregel 17).....	18
6.	Onderdeel e: Personele inzet en organisatiekosten gerelateerd aan de uitvoering van de versterkingsopgave, de schadeafhandeling en het bieden van perspectief (maatregel 18)	22
7.	Onderdeel f: Mkb-programma (maatregel 25)	25
8.	Onderdeel g: Voortzetting Erfgoedprogramma (maatregel 26).....	28
9.	Onderdeel h: Gemeenten krijgen een eigen knelpuntenbudget (maatregel 31)	31
10.	Onderdeel i: Het bieden van sociale en emotionele ondersteuning aan inwoners (maatregel 23)	34
	Bijlage I: Extra hulp aan agrariërs met schade (maatregel 24).....	37
	Bijlage II: Onderdeel a: Verbeteren van de sociale cohesie (Blok B)	40

1. Inleiding

Het doel van dit regionale afspraken document is het vastleggen van afspraken tussen het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK), de 5 aardbevingsgemeenten (Groningen, Eemsdelta, Midden-Groningen, Oldambt en Het Hogeland) én de provincie Groningen over de regionale maatregelen die voortkomen uit de kabinetsmaatregelen vanuit Nij Begun en de Bestuurlijke Afspraken 2020 (BA 2020). Dit document strekt verder dan alleen de 'nieuwe' maatregelen uit Nij Begun. Er wordt ook ingegaan op maatregelen die hier raakvlak mee hebben, zoals de Blok B middelen uit de BA 2020. De onderstaande maatregelen vanuit Nij Begun zijn nader uitgewerkt:

- Maatregel 14: Leefbaarheid;
- Maatregel 15: Extra geld voor herstel van de openbare ruimte na afronding van de versterking;
- Maatregel 17: Indexering gestegen kosten Batch 1588;
- Maatregel 18: Extra budget personeels- en organisatiekosten decentrale overheden;
- Maatregel 23: aardbevingscoaches in elke gemeente
- Maatregel 24: Extra hulp aan agrariërs met schade. De afspraken zijn gemaakt met EZK en LNV; de financiële afwikkeling loopt via LNV
- Maatregel 25: Extra steun voor ondernemers met schade en vergoeding van waardedaling aan bedrijfspanden;
- Maatregel 26: Voortzetting Erfgoedprogramma;
- Maatregel 31: Gemeenten krijgen een eigen knelpuntenbudget.

De regelingen die nader worden toegelicht, maar waarvoor geen aanvullende middelen zijn toegekend vanuit Nij Begun:

- Blok B: Verbeteren van de sociale cohesie.

Financieel overzicht oude en nieuwe middelen afkomstig van het Rijk (exclusief onderdeel j: NPG)

Maatregel (bedragen x €1000,-)	Was (oud)	Nij Begun (nieuw)	Wordt (oud + nieuw)
Onderdeel a: Verbeteren van de sociale cohesie (blok B)	€ 300.000	-	€ 300.000
Onderdeel b: Leefbaarheid en wijkontwikkeling (14)	€ 0	€ 200.000	€ 200.000
Onderdeel c: Herstel openbare ruimte na versterking (15, Blok D)	* € 267.014	€ 120.242	€ 387.256
Onderdeel d: Batch 1588 (17)	€ 421.000	€ 33.528	€ 454.728
Onderdeel e: Extra budget personeel- en organisatiekosten (18)	€ 76.231	€ 92.042	€ 168.273
Onderdeel f: Mkb-programma (25)	€ 11.000	€ 25.000	€ 36.000
Onderdeel g: Voortzetting Erfgoedprogramma (26)	*** € 0	€ 73.000	€ 73.000
Onderdeel h: Knelpuntenbudget gemeenten (31)	€ 0	€ 43.000	€ 43.000
Onderdeel i: Aardbevingscoaches in elke gemeente (23)	€ 10.000	€ 55.800	€ 65.800
Bijlage: Extra hulp aan agrariërs met schade (24)	** €19.000	€221.000	€240.000
Totaal	€ 1.104.245	€ 863.612	€ 1.968.057

* Waarvan € 50 miljoen via NPG

** bedragen van het agroprogramma lopen via Min LNV. Omdat ze deel uitmaken van BA2020 en Nij Begun worden ze hier wel genoemd.

***Bij Erfgoed zijn er zowel vóór 2023 als na 2023 bijdragen van diverse stakeholders waaronder van de provincie en de ministeries OCW en BZK. Deze zijn ook deels inzetbaar buiten het aardbevingsgebied. Vanwege de complexiteit is dat hier buiten beschouwing gelaten en wordt enkel de bijdrage uit Nij Begun benoemd.

Algemeen voor alle maatregelen en regelingen

In de Tweede Kamer is een motie aangekomen die betrekking heeft op de volledige versterkingsopgave en de betrokken maatregelen:

“Overwegende dat bij de schadeafhandeling en versterking het helpen van bewoners leidend moet zijn en niet het geld; constaterende dat het kabinet ervan uitgaat dat het nu gereserveerde bedrag voor schadeherstel en versterking voldoende zal zijn, maar dat dat geen zekerheid is; van mening dat Groningers erop moeten kunnen vertrouwen dat hun schade wordt hersteld en hun huizen worden versterkt en dat dit niet mag afhangen van een kabinet of bewindspersoon; verzoekt de regering in de Groningenwet wettelijk vast te leggen dat het schadeherstel, funderingsschadeherstel en de versterkingsoperatie koste wat kost en voor zolang het duurt zullen worden uitgevoerd.”

Voor alle regelingen geldt dat de looptijd tot en met 2030 is. Wanneer gedurende de looptijd blijkt dat de middelen ontoereikend zijn of het uitbetalingsritme niet meer passend is, dan wordt in overleg getreden met EZK om tot een oplossing te komen en de afspraken waar nodig te wijzigen. NB. Onderdeel e: Extra budget personeel- en organisatiekosten is berekend tot en met 2028.

Relatie met Meerjarige regeling verstrekking specifieke uitkeringen aardbevingsgebied Groningen 2024 – 2030

Het juridisch kader voor de gemaakte afspraken is opgenomen in de "Meerjarige regeling verstrekking specifieke uitkeringen aardbevingsgebied Groningen 2024 - 2030". Dit juridisch kader is tegelijk opgesteld met deze afspraken en is leidend.

De afspraken zoals ze in het onderliggende pakket zijn opgenomen hebben het karakter van bestuurlijke afspraken voor de uitwerking van de Bestuurlijke Afspraken 2020 en Nij Begun. Ze zijn bedoeld om een goede uitvoering van de meerjarige regeling mogelijk te maken en zijn over het algemeen aanvullend op de meerjarige regeling.

Meerjarige SPUK

Het financieel instrument dat wordt ingezet is een meerjarige SPUK. Specifieke uitkeringen (SPUK) worden geregeld bij of krachtens de wet.¹ De regeling rondom de SPUK staat omschreven in hoofdstuk 3 van de Financiële-verhoudingswet² (hierna: Fvw).

Een SPUK is een uitkering ten behoeve van een bepaald openbaar belang (een doel).

In een ministeriële regeling staat op zijn minst een omschrijving van dit doel en een plafondbedrag (geen grenzeloze uitkering). De mate van specificiteit van het doel wordt niet voorgeschreven. Ook is er formeel-juridisch geen noodzaak tot een aanvraagprocedure noch is deze wettelijk genormeerd.

De "Meerjarige regeling verstrekking specifieke uitkeringen aardbevingsgebied Groningen 2024 - 2030" is de ministeriële regeling die hier van toepassing is. In deze regeling is wel voorzien in een aanvraagprocedure i.v.m. de noodzakelijke onderverdeling van de plafondbedragen naar de gemeenten. Het onderliggende pakket wordt beschouwd als de aanvraag voor de SPUK's conform deze regeling.

Het kenmerk van een meerjarige SPUK is dat er sprake is van één beschikking voor de gehele looptijd voor elke ontvanger en ieder onderwerp. In de SPUK is het maximale bedrag opgenomen voor elke ontvanger; dit wordt verder aangeduid als 'trekkingsrecht'. Tussentijds kunnen voorschotten worden uitgekeerd.

¹ Art. 17 lid 1 Fvw.

² Financiële-verhoudingswet, overheid.nl: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0008290/2018-03-22#Hoofdstuk3>

Elk jaar wordt in de SiSa verantwoording afgelegd door de ontvangers op basis van de indicatoren die zijn opgenomen in de beschikking.

Besteding o.b.v. een SPUK met een breed doel is 'rechtmatig' als de besteding bijdraagt aan het genoemde doel. Indien dit in de toelichting van de SPUK helder is omschreven, richt de rechtmatigheidscontrole zich enkel op de doelomschrijving, en niet op achterliggende activiteiten.

Looptijd

De totaalbedragen zoals ze in dit document zijn opgenomen zijn leidend voor het totaal beschikbare budget voor de specifieke maatregelen. Afgesproken is dat voor alle maatregelen geldt dat ze lopen t/m 2030. Om die reden is de "Meerjarige regeling verstrekking specifieke uitkeringen aardbevingsgebied Groningen 2024 - 2030" 7 jaar geldig. De uitbetaling van de voorschotten verschilt per maatregel en is gekoppeld aan de verwachte besteding. Na 2030 kunnen de voorschotten nog 2 jaar besteed worden. Na 2032 vindt dan de eindverantwoording plaats, oftewel in 2033.

Voortgangsgesprekken

Elk jaar in het najaar voor 1 oktober treden het ministerie, de gemeenten en de provincie in overleg. Hierin wordt afgestemd of er afwijkingen zijn ten opzichte van de kasritmes, hoe hoog de voorschotten zijn voor het (dan) komende jaar en wat de verdeling tussen de rechthebbenden is. Ook wordt waar nodig de BTW component inzichtelijk gemaakt. Bij de afzonderlijke maatregelen is benoemd welke aspecten in het voortgangsgesprek aan orde komen. Zoals eerder benoemd wordt ook overleg gepleegd als de middelen ontoereikend zijn. Dat kan in het gesprek rond 1 oktober maar ook op een ander moment als dat noodzakelijk is.

Twee jaar voor het einde van de regeling en de SPUK wordt door de partijen overlegd over noodzakelijke vervolgstappen. Dit kan nodig zijn als het plafond per maatregel nog niet bereikt is, omdat de voorschotten nog niet zijn uitgekeerd aan het eind van 2030. Of wanneer de voorschotten nog niet besteed zijn in 2032. Met uitzondering van onderdeel e, zal de tussentijdse evaluatie in 2028 plaatsvinden. Voor onderdeel e vindt deze evaluatie in 2026 plaats. Algemeen geldt dat wanneer er aanleiding toe is eerder in overleg wordt getreden.

Inflatiecorrectie op basis van LPO-index

Voor sommige maatregelen geldt dat de aanvullende toekenning in Nij Begun gebaseerd is op indexatie. Deze indexatie compenseert de (uitzonderlijke) prijsontwikkeling, die zich de afgelopen jaren in een aantal segmenten (met name de bouwsector) heeft voorgedaan. Boven op deze specifieke indexatie die is opgenomen in de claim heeft het Rijk aangegeven een berekening te maken voor aanvullende middelen ter compensatie van de reguliere inflatie (geldontwaarding) op basis van Loon- en Prijsontwikkeling (LPO). Zoals afgesproken wordt deze inflatie door het Rijk berekend en wordt door het Rijk bepaald (onder andere afhankelijk van financieel beeld Rijksbegroting) of over kan worden gegaan tot uitkering. Wanneer wordt overgegaan tot uitkering van deze bedragen zal dit via de decentralisatie-uitkering plaatsvinden. Hierbij wordt per decentrale overheid de desbetreffende LPO gebundeld uitgekeerd voor alle relevante onderdelen uit de meerjarige regeling. In de regio worden afspraken gemaakt over de wijze waarop wordt omgegaan met deze uitkering.

Leeswijzer

De volgorde van de maatregelen is gelijk aan de volgorde van de meerjarige regeling. De term 'onderdeel' verwijst hierbij naar het gelijknamige onderdeel van de regeling.

In de hoofdstukken van de eerdergenoemde maatregelen / regelingen worden de volgende zaken toegelicht:

- Doel maatregel / regeling;
- Kader;
- Bedrag, rechthebbenden en verdeelsleutel;
- Personele component;
- Btw;
- Indexering en andere bijstellingen;
- Afspraken over aanvraag, toekenning en uitbetaling;
- Verantwoording.

Omdat de financiële afwikkeling van maatregel 24 (Agroprogramma) via het ministerie van LNV wordt afgewikkeld is dit onderdeel aan het eind ter informatie opgenomen als bijlage.

2. Onderdeel a: Verbeteren van de sociale cohesie (Blok B)

Doel van Blok B:

Blok B is in het leven geroepen om in specifieke situaties aanvullend maatwerk te leveren om moeilijk uitlegbare verschillen binnen straten, dorpen of wijken te voorkomen en daarmee sociale ontwrichting te voorkomen.

Bij de Bestuurlijke Afspraken 2020 is dit nader uitgewerkt in een aantal onderdelen om te voorkomen dat er binnen het dorp, wijk of straat verschillen ontstaan die leiden tot sociale ontwrichting bij toepassing van de nieuwste norm voor de versterking. Op basis van een beoordeling op grond van nieuwe inzichten (NPR 2020) kan een gebouw namelijk veel lichtere of geen versterkingsmaatregelen nodig hebben dan bij een beoordeling op grond van oude inzichten. Door het verstrekken van een tegemoetkoming of het toepassen van maatwerk wordt beoogd onterechte ongelijkheid te voorkomen.

Gedurende de gehele looptijd van de versterking kunnen zich situaties voordoen die vallen onder de doelstelling van Blok B. De bestaande afspraken worden daarom voortgezet in de komende jaren en verruimd zodat deze kunnen worden toegepast op adressen die geen deel uitmaken van de oorspronkelijke adressenlijst van Blok B, al dan niet in samenhang met de middelen die voor verschillen in PEGA-maatregel 12 zijn opgenomen.

Een deel van het budget wordt ingezet voor knelpunten in aanvulling op het beschikbare budget van maatregel 31.

Kader

Uit de Bestuurlijke afspraken 2020::

Er is € 300 miljoen beschikbaar gesteld voor het geheel van Blok B.

- Er kan een tegemoetkoming van € 13.000 en een subsidie van € 17.000 verstrekt worden voor verduurzaming, onderhoud en/of woningverbetering. Dit is vergelijkbaar met de vergoeding in de bestuurlijke afspraken van blok A.
- De middelen kunnen ook ingezet worden voor maatwerk (ter vervanging van de tegemoetkoming van € 13.000), oftewel aanvullende (versterkings-) maatregelen.
 - Oplossen specifieke problematiek;
 - Bewoners tegemoetkomen die zich onveilig voelen;
 - Pakketten aanbieden die qua woningverbetering gelijkwaardig zijn aan maatregelen die eerder voortvloeiden uit de NPR 2018.
- Voor de groep van circa 1.300 woningen (soms sloop-nieuwbouw) zijn al finale afspraken gemaakt. De specifieke uitkering wordt ingezet om de kosten die hieruit voortvloeien te dekken.
- Kabinetsbrief 'Nij Begun':
 - Blok B komt niet specifiek terug in de kabinetsbrief 'Nij Begun'. Een deel van de middelen voor blok B (€ 43 miljoen vanuit de risicoreservering) wordt ingezet ter aanvulling van maatregel 31: 'Gemeenten krijgen een eigen knelpuntenpot'.

In de meerjarige regeling zijn aanvullende afspraken over de besteding van Blok B zoals opgenomen die leiden tot een verruiming van de bestedingsmogelijkheden.

Bedrag, rechthebbenden en verdeelsleutel

Bestuurlijke afspraken 2020

Voor blok B is € 300 miljoen beschikbaar gesteld. Hieronder is de verdeling van deze middelen weergegeven.

Post	Budgetverdeling
Sloop / Nieuwbouw	€ 50.000.000
Trekkingsrecht gemeenten: Subsidies en aanvullende maatregelen	€ 175.000.000
Risicoreservering	€ 75.000.000
Totaal	€ 300.000.000

Verdeelsleutel Bestuurlijke afspraken 2020

Voor de post sloop-nieuwbouw (€ 50 miljoen) is geen trekkingsrecht bepaald. De regio besluit zelf welke projecten in aanmerking komen voor de dekking uit deze post. Ook voor de post risicoreservering (€ 75 miljoen) bepaalt de regio zelf welke uitgaven hieruit worden gedaan worden. Het regionale bedrag voor het oplossen van knelpunten (€ 43 miljoen) komt ten laste van de post risicoreservering.

Voor de trekkingsrechten (€ 175 miljoen) van gemeenten is een onderverdeling gemaakt. Deze onderverdeling is als volgt:

Gemeente	Trekkingsrecht
Eemsdelta	€ 106.167.044
Midden-Groningen	€ 10.990.612
Groningen	€ 32.122.046
Oldambt	€ 12.236.970
Het Hogeland	€ 13.483.328
Totaal	€ 175.000.000

Nij Begun: Inzet middelen Blok B voor knelpuntenpot

Zoals eerder benoemd komt Blok B niet specifiek terug in de maatregelen van Nij Begun, maar wordt een deel van de middelen ingezet voor de knelpuntenpot voor gemeenten. Het gaat om € 43 miljoen vanuit de risicoreservering.

Daarnaast is afgesproken dat de budgetten voor Blok B ook open staan voor de inzet van maatwerk bij adressen die nog geen onderdeel waren van de adressenlijst voor maatwerk en de resultaatafspraken. Met deze verruiming kunnen meer verschillen opgelost worden die leiden tot sociale ontwrichting.

Stand van zaken april 2024 (na verwerking knelpuntenpot uit Nij Begun)

Van de beschikbare € 300 miljoen is in totaal afgerond € 139 miljoen beschikt en uitbetaald.

Gemeente	Tranche 2021	Tranche 2022	Tranche 2023-1	Tranche 2023-2	Totaal
Eemsdelta	€ 40.089.273	€ 33.170.922	€ 2.397.000	€ 2.880.000	€ 78.537.195
Midden-Groningen	€ 3.943.073	€ 2.519.636		€ 2.880.000	€ 9.342.709
Groningen	€ 15.524.342	€ 5.388.872	€ 3.151.077	€ 2.880.000	€ 26.944.291
Oldambt	€ 4.390.226	€ 2.584.300	€ 1.500.000	€ 2.880.000	€ 11.354.526
Het Hogeland	€ 4.837.378	€ 5.115.021		€ 2.880.000	€ 12.832.399
Totaal	€ 68.784.292	€ 48.778.751	€ 7.048.077	€ 14.400.000	€ 139.011.120

Vanuit de risicoreservering wordt maximaal € 43 miljoen ingezet voor het oplossen van knelpunten in de versterking. Hiervan is in 2023 reeds € 14,4 miljoen uitgekeerd. Daarnaast zijn er uit de risicoreserve andere uitgaven gedekt (binnen de doelstelling van Blok B) ter hoogte van € 1.409.698. Dit maakt een totaal van € 15,8 miljoen aan reeds beschikte middelen voor het onderdeel risicoreservering.

Voorts is € 28,3 miljoen vanuit de risicoreservering verschoven naar onderdeel i: sociaal-emotionele ondersteuning. Tezamen met de toegezegde € 27,5 miljoen vanuit de Sociale Agenda ontstaat hiermee voor onderdeel i een totaal aanvullende dekking van € 55,8 miljoen. Een verdere toelichting is opgenomen onder het betreffende onderdeel.

In onderstaande tabel is weergegeven hoe voor onderdeel a tot het plafondbedrag van € 132,7 miljoen in de meerjarige regeling is gekomen.

Post	Budget	Beschikt	Verschoven	Restant
Sloop / Nieuwbouw*	€ 50.000.000	€ 15.740.000		€ 34.260.000
Trekkingsrecht gemeenten	€ 175.000.000	€ 107.461.422		€ 67.538.578
Risicoreservering**	€ 75.000.000	€ 15.809.689	***€ 28.300.000	€ 30.890.311
Totaal	€ 300.000.000	€ 139.011.120	€ 28.300.000	€ 132.688.889

* Voor het resterende bedrag Sloop/Nieuwbouw geldt dat er al voor € 32 miljoen afspraken gemaakt zijn. Dit betekent dat er op € 2,3 miljoen nog geen claim ligt.

** Een deel van de oorspronkelijk beschikbaar gestelde middelen in de risicoreservering Blok B worden ingezet voor onderdeel h (knelpuntenpot). Van de € 43 miljoen voor de knelpuntenpot (onderdeel h) is al € 14,4 miljoen beschikt en resteert nog € 28,6 miljoen. Deze wordt uit het restant (€ 30,9 miljoen) van de risicoreservering betaald.

*** € 28,3 miljoen van de nog beschikbare middelen in de risicoreservering worden ingezet voor onderdeel i: sociaal- emotionele ondersteuning. Voor deze middelen geldt dat ze daadwerkelijk overgeheveld zijn naar dit onderdeel en ook via deze wijze worden uitgekeerd.

Hieronder is het kasritme voor de uitbetaling van € 132,7 miljoen voor onderdeel a opgenomen:

Kasritme	2024	2025	2026	2027	2028	Totaal
Gemeenten (ntb)	€ 45.000.000	30.000.000	20.000.000	€ 20.000.000	€ 17.688.889	€ 132.688.889

Stand van zaken trekkingsrecht

Van het totale trekkingsrecht (€ 175 miljoen) is ruim € 107,4 miljoen beschikt. Hiermee resteert nog ruim € 67,5 miljoen. Onderstaande tabel geeft de verdeling per gemeente weer:

Gemeente	Trekkingsrecht	Beschikt	Restant
Eemsdelta	€ 106.167.044	€ 59.509.500	€ 46.657.544
Midden-Groningen	€ 10.990.612	€ 5.820.000	€ 5.170.612
Groningen	€ 32.122.046	€ 23.951.077	€ 8.170.969
Oldambt	€ 12.236.970	€ 8.400.845	€ 3.836.125
Het Hogeland	€ 13.483.328	€ 9.780.000	€ 3.703.328
Totaal	€ 175.000.000	€ 107.461.422	€ 67.538.578

Personele component

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de uitvoering. De uitvoeringskosten (SNN) worden uit de risicoreservering van de SPUK gedekt. De directe personeels- en organisatiekosten, die betrekking hebben op de regeling worden gedekt uit de regeling. De overige personele lasten zijn onderdeel van de afspraken over de Lumpsum (F203).

Btw

Gemeenten maken jaarlijks voor 1 oktober een inschatting van de btw-component bij de aanvraag voor het jaar erop. Uitgekeerde bedragen inclusief de btw-component gaan af van de totaal beschikbare specifieke uitkering. Verrekeningen met het btw-compensatiefonds is in veel gevallen mogelijk.

Indexering en andere bijstellingen

Er is tot op heden geen indexering voor blok B toegepast. Een deel van de risicoreservering (€ 43 miljoen) uit blok B wordt ingezet voor onderdeel i: de knelpuntenpot ter aanvulling op kabinetsmaatregel 31. Hiervan is in 2023 reeds € 14,4 miljoen uitgekeerd. Voorts wordt een deel (€ 28,3 miljoen) ingezet voor onderdeel i: Sociaal-emotionele ondersteuning. De algemene afspraak over inflatiecorrectie (LPO-index) is van toepassing.

Afspraken over aanvraag, toekenning en uitbetaling

Dit document wordt beschouwd als de aanvraag namens alle rechthebbenden voor het totaalbedrag van de maatregel vanaf 2024 t/m 2028. De rechthebbenden ontvangen elk een beschikking voor het deel waarop zij recht hebben. Elk jaar wordt vóór 1 april een voorschot uitgekeerd aan de rechthebbenden. In het jaar voorafgaand aan elke jaarschijf wordt voor 1 oktober tussen de gemeenten, provincie en EZK afgesteld hoe hoog het voorschot is voor het (dan) komende jaar en wat de verdeling tussen de rechthebbenden is.

Verantwoording

De verantwoording vindt plaats via SiSa. In de oude regeling was dit opgenomen in F202 (was C202). In relatie tot de nieuwe meerjarige regeling zal er een nieuwe SiSa code beschikbaar komen. De verantwoordingsindicatoren zijn hieronder opgenomen. De looptijd is tot en met 2030.

Indicatoren SiSa-verantwoording (F202)

- Betreft tranche;
- Beschikingsnummer;
- Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen;
- Totale cumulatieve besteding (t/m jaar T);
- Eindverantwoording (ja/nee);
- Toelichting (optioneel).

3. Onderdeel b: Bevorderen van leefbaarheid en wijkontwikkeling (maatregel 14)

Doel van de maatregel

Het bereiken van een kwalitatieve verbetering van de leefbaarheid van een straat, wijk of dorp dat te maken heeft (gehad) met een versterkingsopgave of problemen rondom schadeafhandeling. Deze kwalitatieve verbetering dient te zorgen voor "een plus" voor de straat, de wijk en/of het dorp. Deze middelen zijn dan ook een aanvulling op bestaande middelen zoals inpassingskosten of een knelpuntenpot. De beschikbare middelen zijn niet bedoeld voor:

- Kosten die direct verbonden zijn aan versterking of schade afhandeling en waarvoor andere bronnen beschikbaar zijn;
- Het oplossen van fysieke onaanvaardbare verschillen ontstaan door overheidshandelen; hiervoor hebben de uitvoeringsorganisaties IMG en NCG knelpuntenpotten ter beschikking;
- Het oplossen van sociale onaanvaardbare verschillen ontstaan door overheidshandelen; hiervoor hebben de gemeenten knelpuntenpotten ter beschikking.

Kader

Kabinetsbrief Nij Begun:

- Het kabinet trekt extra geld uit voor het verbeteren van de leefbaarheid in de gebieden waar veel woningen worden versterkt.
- Met de extra middelen kunnen gemeenten en de NCG ervoor zorgen dat deze gebieden na afronding van de versterking niet alleen veiliger zijn, maar ook mooier en fijner om te wonen.
- Gemeenten stellen hier gebieds- en dorpsvisies voor op en bewoners krijgen inspraak over de wijze waarop het extra geld wordt ingezet. In de voorbereidende werkgroep wordt het uiteindelijke doel en besteedbare activiteiten geformuleerd.

Bedrag, rechthebbenden en verdeelsleutel

Het beschikbare bedrag is € 200 miljoen. De rechthebbenden zijn de 5 aardbevingsgemeenten. De gemeenten ontvangen een bedrag per jaar. Zij zijn zelf verantwoordelijk voor de toewijzing van het budget aan concrete projecten.

Met het Rijk is onderstaand kasritme afgesproken:

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Totaal
Kasritme	€ 12.500.000	€ 37.500.000	€ 37.500.000	€ 37.500.000	€ 37.500.000	€ 37.500.000	€ 200.000.000

De regionale verdeelsleutel van het totale budget bestaat uit een vaste voet van € 10 miljoen per gemeente, die wordt aangevuld met een procentuele verdeling op basis van het aantal woningen binnen de versterkingsopgave. Deze verdeling is hieronder weergegeven:

Gemeente	Aantal woningen in scope	Procentueel
Eemsdelta	15.872	57,8%
Groningen	5.113	18,6%
Het Hogeland	2.644	9,6%
Midden-Groningen	3.317	12,1%
Oldambt	507	1,8%
Totaal	27.453	100%

Hieronder is het totaalbedrag per gemeente op basis van de vaste voet en het aandeel van het aantal woningen in de opgave weergegeven:

	Vaste voet	Deel o.b.v. aantal woningen	Totaal	Per saldo
Eemsdelta	€ 10.000.000	€ 86.720.000	€ 96.720.000	48%
Groningen	€ 10.000.000	€ 27.940.000	€ 37.940.000	19%
Het Hogeland	€ 10.000.000	€ 14.450.000	€ 24.450.000	12%
Midden-Groningen	€ 10.000.000	€ 18.120.000	€ 28.120.000	14%
Oldambt	€ 10.000.000	€ 2.770.000	€ 12.770.000	6%
Totaal	€ 50.000.000	€ 150.000.000	€ 200.000.000	100%

De totaalbedragen per gemeente leiden tot het volgende kasritme tot en met 2029:

Kasritme	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Totaal
Eemsdelta	€ 6.045.000	€ 18.135.000	€ 18.135.000	€ 18.135.000	€ 18.135.000	€ 18.135.000	€ 96.720.000
Groningen	€ 2.371.250	€ 7.113.750	€ 7.113.750	€ 7.113.750	€ 7.113.750	€ 7.113.750	€ 37.940.000
Het Hogeland	€ 1.528.125	€ 4.584.375	€ 4.584.375	€ 4.584.375	€ 4.584.375	€ 4.584.375	€ 24.450.000
Midden-Groningen	€ 1.757.500	€ 5.272.500	€ 5.272.500	€ 5.272.500	€ 5.272.500	€ 5.272.500	€ 28.120.000
Oldambt	€ 798.125	€ 2.394.375	€ 2.394.375	€ 2.394.375	€ 2.394.375	€ 2.394.375	€ 12.770.000
Totaal	€ 12.500.000	€ 37.500.000	€ 37.500.000	€ 37.500.000	€ 37.500.000	€ 37.500.000	€ 200.000.000

Personele component

De directe personeels- en organisatiekosten die samenhangen met het leefbaarheidsbudget worden uit de € 200 miljoen gedekt.

Btw

De uitgaven voor leefbaarheid kunnen een btw-component bevatten. Vooraf is echter niet duidelijk in welke mate de kosten btw compensabel zijn. Jaarlijks zal vóór 1 oktober in de gesprekken tussen regio en EZK de btw-component inzichtelijk worden gemaakt. Uitgekeerde bedragen inclusief de btw-component gaan af van de totaal beschikbare specifieke uitkering. Verrekening met het btw-compensatiefonds is in veel gevallen mogelijk. De uitgekeerde bedragen zijn exclusief btw.

Indexering en andere bijstellingen

De beschikbaar gestelde middelen voor leefbaarheid zijn nieuw en geen aanvulling van bestaande middelen. Er is dan ook nog geen sprake van indexering of andere bijstellingen. De algemene afspraak over inflatiecorrectie (LPO-index) is van toepassing.

Afspraken over aanvraag, toekenning en uitbetaling

Dit document wordt beschouwd als de aanvraag namens alle rechthebbenden voor het totaalbedrag van de maatregel vanaf 2024 t/m 2030. De rechthebbenden ontvangen elk een beschikking voor het deel waarop zij recht hebben. Elk jaar wordt voor 1 april een voorschot uitgekeerd aan de rechthebbenden. In het jaar voorafgaand aan elke jaarschijf wordt voor 1 oktober tussen de gemeenten, provincie en EZK afgestemd of er afwijkingen zijn ten opzichte van het kasritme en hoe hoog het voorschot is voor het (dan) komende jaar en wat de verdeling tussen de rechthebbenden is.

Verantwoording

De verantwoording vindt plaats via SiSa. Deze maatregel is nog niet opgenomen in een SiSa-regeling. In relatie tot de nieuwe meerjarige regeling zal er een nieuwe SiSa code beschikbaar komen. Onderstaand is het voorstel weergegeven voor de te hanteren indicatoren voor de nieuwe SiSa-regeling.

Voorstel indicatoren SiSa-verantwoording:

- Betreft tranche;
- Beschikkingnummer;
- Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen;
- Totale cumulatieve besteding (t/m jaar T);
- Eindverantwoording (ja/nee);
- Toelichting (optioneel).

4. Onderdeel c: Ruimtelijke inpassingen in de openbare ruimte in verband met de versterkingsopgave (blok D, maatregel 15)

Let op: Dit afspraken document bevat de afspraken over de inpassingskosten uit de bestuurlijke afspraken 2020 aangevuld met maatregel 15 uit Nij Begun.

Doel van de maatregel

Verbetering van de leefbaarheid vraagt ook om herstel van de openbare ruimte nádat de versterking in een wijk of straat is afgerond. Het gaat dan bijvoorbeeld om herbestrating, het vervangen van de riolering en waterleidingen of de aanleg van nieuwe groenvoorzieningen. Dit soort kosten (voor het herstel van de openbare ruimte na versterking) worden inpassingskosten genoemd. Tot de fysieke inpassingskosten behoren alle kostensoorten die de gemeente in de grondexploitatieopzet conform de WRO/BRO mag opnemen³. Het kabinet maakt, conform de wens van de regionale overheden, hier extra geld voor vrij.

Kader

Bestuurlijke afspraken 2020: € 300 miljoen beschikbaar gesteld, waarvan € 50 miljoen vanuit het NPG:

- Gebiedsfonds inpassingskosten⁴;
 - Ook voortkomend uit scholenprogramma, zorgprogramma en Erfgoedprogramma.
 - Noodzakelijke verbeteringen in de openbare ruimte samenhangend met versterking;
- Het dekken van tekorten in de uitvoering van batch 1588;
- € 10 miljoen gereserveerd voor schrijnende situaties.
- Kabinetbrief 'Nij Begun':
 - Omdat de versterkingswerkzaamheden langer doorlopen dan toen werd verwacht, en vanwege de inflatie, zijn deze middelen uit de bestuurlijke afspraken 2020 niet meer toereikend. Daarom maakt het kabinet, conform de wens van de regionale overheden, extra geld vrij voor herstel van de openbare ruimte nadat de versterkingsmaatregelen zijn afgerond.

Bedrag, rechthebbenden en verdeelsleutel

Bestuurlijke afspraken 2020

Voor blok D is € 300 miljoen (inclusief € 50 miljoen vanuit NPG) beschikbaar gesteld. Hieronder is de verdeling van de € 300 miljoen weergegeven.

Post	Budgetverdeling
Inpassingskosten (incl. € 50 miljoen NPG)	€ 267.013.987
Batch 1588	€ 21.000.000
Vastgelopen dossiers	€ 10.000.000
Waterbedrijf	€ 1.250.000
Overige kosten	€ 736.013
Totaal	€ 300.000.000

³ Definitie is conform hoofdstuk 2 Rapport werkgroep inpassingskosten van april 2020.

⁴ In de rest van het document wordt de term 'inpassingskosten' gebruikt. De term 'gebiedsfonds' vervalt.

Verdeelsleutel Bestuurlijke afspraken 2020

Gemeente	Percentage	Inpassingskosten	Inpassingskosten NPG	Totaal
Eemsdelta	58,02%	€ 125.914.684	€ 29.010.730	€ 154.925.414
Groningen	15,05%	€ 32.654.377	€ 7.523.565	€ 40.177.942
Hogeland	11,39%	€ 24.717.676	€ 5.694.950	€ 30.412.626
Midden-Groningen	13,24%	€ 28.728.963	€ 6.619.150	€ 35.348.113
Oldambt	2,30%	€ 4.998.288	€ 1.151.605	€ 6.149.893
Totaal	100,00%	€ 217.013.987	€ 50.000.000	€ 267.013.987

Bijdrage € 50 miljoen NPG

Over de bijdrage van € 50 miljoen vanuit NPG bestaat op dit moment (mei 2024) nog geen eenduidigheid. Aangezien voorliggend afsprakendocument én de meerjarige regeling zich richt op de bijdragen vanuit EZK is de bijdrage vanuit NPG niet opgenomen in onderstaande overzichten en kasritmes. Van de totale nog te verwachten kosten (€ 279,5 miljoen) binnen onderdeel c wordt door EZK € 229,5 miljoen gedekt. Het plafondbedrag in de meerjarige regeling komt hiermee overeen.

Nij Begun: Maatregel 15

Voor blok D Inpassingskosten is aanvullend € 120 miljoen (€ 120.242.063) beschikbaar gesteld door het Rijk. Zoals benoemd bevat dit document alleen de afspraken over de inpassingskosten uit de bestuurlijke afspraken 2020 aangevuld met maatregel 15 uit Nij Begun. Het gaat derhalve niet over de Batch 1588 (€ 21 miljoen), Vastgelopen dossiers (€ 10 miljoen), Waterbedrijf en overige kosten.

Stand van zaken april 2024

Zoals benoemd is in de maatregelen van Nij Begun € 120 miljoen aanvullend toegekend voor de inpassingskosten. Hieronder is de verdeling per gemeente van de oude en nieuwe middelen (exclusief de bijdrage vanuit NPG) weergegeven.

Gemeente	Was (oud)	Wordt (oud+nieuw)
Eemsdelta	€ 125.914.684	€ 199.744.633
Groningen	€ 32.654.377	€ 48.362.191
Hogeland	€ 24.717.676	€ 37.155.352
Midden-Groningen	€ 28.728.963	€ 44.171.912
Oldambt	€ 4.998.288	€ 7.821.963
Totaal	€ 217.013.987	€ 337.256.050

Van de oude toegekende middelen is afgerond € 108 miljoen beschikt en uitbetaald. Hieronder is het overzicht weergegeven.

Gemeente	2020/2021	Tranche 2022	Tranche 2023-1	Tranche 2023-2	Totaal
Eemsdelta	€ 48.354.834	€ 1.500.000	€ 1.000.000		€ 50.854.834
Groningen	€ 3.491.580	€ 6.273.442	€ 10.496.404		€ 20.261.426
Het Hogeland	€ 5.620.408	€ 2.983.000	€ 10.665.500		€ 19.268.908
Midden-Groningen	€ 6.691.866	€ 3.584.000	€ 2.287.170	€ 3.811.000	€ 16.374.036
Oldambt		€ 500.000		€ 500.000	€ 1.000.000
Totaal	€ 64.158.688	€ 14.840.442	€ 24.449.074	€ 4.311.000	€ 107.759.204

De beschikte en uitbetaalde bedragen maken dat er nog ruim € 109 miljoen aan oude middelen resteert. Tezamen met de middelen uit Nij Begun (ruim € 120 miljoen) is er in totaal € 229,5 miljoen door EZK uit te keren. Hieronder zijn de bedragen per gemeente weergegeven, waarbij de € 50 miljoen vanuit NPG buiten beschouwing is gelaten om aan te sluiten bij de beschikbare middelen

van het Rijk. Dit betekent echter niet dat deze middelen niet nodig zijn om de volledige opgave te realiseren.

Kasritme	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Totaal
Eemsdelta	€ 7.391.546	€ 37.099.107	€ 44.781.613	€ 42.006.256	€ 17.612.006			€ 148.890.528
Groningen	€ 9.490.199	€ 13.554.113	€ 5.055.019					€ 28.099.331
Het Hogeland	€ 3.260.780	€ 7.212.776	€ 3.957.944	€ 3.454.895				€ 17.886.395
Midden-Groningen	€ 4.684.908	€ 6.835.982	€ 4.667.981	€ 1.720.718	€ 5.798.699	€ 4.088.737		€ 27.797.025
Oldambt	€ 1.825.455	€ 1.917.734	€ 2.005.889	€ 1.074.490				€ 6.823.568
Totaal	€ 26.652.888	€ 66.619.712	€ 60.468.446	€ 48.256.359	€ 23.410.705	€ 4.088.737		€ 229.496.847

Personele component

De directe personeels- en organisatiekosten die samenhangen met de inpassingskosten worden uit het hiervoor beschikbare budget van deze maatregel gedekt.

Btw

Tot op heden maakten gemeenten een inschatting van de btw-component bij de aanvraag. Vanwege het voorstel om het kasritme te hanteren voor de meerjarige uitbetaling moet deze inschatting vooraf gemaakt worden. Jaarlijks zal vóór 1 oktober in de gesprekken tussen regio en EZK de btw-component inzichtelijk worden gemaakt. Uitgekeerde bedragen inclusief de btw-component gaan af van de totaal beschikbare specifieke uitkering. Verrekeningen met het btw-compensatiefonds is in veel gevallen mogelijk.

Indexering en andere bijstellingen

De aanvullend toegekende € 120 miljoen is gebaseerd op de (uitzonderlijke) prijsontwikkeling in met name de bouwsector. Voor het inschatten van deze indexatie over de volledige looptijd (inschatting tot en met 2030) zijn diverse scenario's uitgewerkt op basis van de GWW-index. Het midden scenario resulteert in een gemiddelde index van 4,7% per jaar. Hierbij komt dat de algemene afspraak over inflatiecorrectie (LPO-index) van toepassing is.

Afspraken over aanvraag, toekenning en uitbetaling

Tot op heden hebben de gemeenten elk jaar één- of tweemaal per jaar via OBG aangegeven hoeveel zij aanvragen uit Blok D. Het voorstel is om vanaf 2024 de uitbetaling van de voorschotten plaats te laten vinden op basis van het kasritme, waarin de oude en nieuwe bedragen voor deze maatregel zijn samengevoegd.

Dit document wordt beschouwd als de aanvraag namens alle rechthebbenden voor het totaalbedrag van de maatregel vanaf 2024 t/m 2030. De rechthebbenden ontvangen elk een beschikking voor het deel waarop zij recht hebben. Elk jaar wordt er vóór 1 april een voorschot uitgekeerd conform het opgenomen kasritme en de opgegeven verdeling tussen de rechthebbenden. In het jaar voorafgaand aan elke jaarschijf wordt voor 1 oktober tussen de gemeenten, provincie en EZK afgestemd of het voorschot voor het (dan) komende jaar nog aangepast moet worden.

Verantwoording

De SPUKS van 2023 en eerder hebben een looptijd tot eind 2028. De verantwoording vindt plaats via SiSa. De eerste tranche is opgenomen in F50 (was C50). De momenteel geldende meerjarige SPUK is opgenomen in F204 (was C204). In relatie tot de nieuwe meerjarige regeling zal er een nieuwe SiSa code beschikbaar komen. De verantwoordingsindicatoren zijn hieronder opgenomen.

Indicatoren SiSa-verantwoording (F204)

- Beschikingsnummer / naam;
- Totale besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T);
- Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T);
- Eindverantwoording (Ja/Nee);

5. Onderdeel d: Versterking van gebouwen in de Batch 1588 (maatregel 17)

Doel van de maatregel

Door gestegen bouwkosten bij de versterking van 1.588 aangewezen woningen in de gemeenten Eemsdelta, Midden-Groningen en Groningen zijn eerder geraamde budgetten niet altijd meer voldoende om alle maatregelen uit te voeren. Bewoners mogen hier niet de dupe van zijn. Daarom zorgt het Rijk ervoor dat alle budgetten jaarlijks worden geïndexeerd, daar waar dit voor de voortgang van de versterking noodzakelijk is.

Kader

Convenant Batch 1588:

- Batch van 1.588 woningen in de gemeenten Eemsdelta, Midden-Groningen en Groningen, waarvoor versterkingsadviezen worden opgesteld voor bouwkundig versterken of sloop-nieuwbouw. Het is een budget gedreven compromis tussen Rijk en regio inclusief risicofonds en budget voor organisatie- en inpassingskosten.
- Annex convenant 2021 batch 1588: Aanvullende afspraken over de dekking van meerkosten (inclusief indexatie) en de mogelijkheid tot maatwerk voor de gemeente Midden-Groningen als de eigenaar van sloop/nieuwbouw met de prijslijstsystematiek niet een vergelijkbare gebruiksoppervlakte en vergelijkbare gebruiksmogelijkheden kan realiseren in de nieuwbouwwoning ten opzichte van de te slopen woning.
- Kabinetsbrief 'Nij Begun': Voor de afronding van de versterking van de woningen in de zogenaamde "batch-1588", die de gemeenten uitvoeren, wordt extra budget ter beschikking gesteld om de gestegen bouwkosten te compenseren. De detailafspraken worden in een addendum op het bestaande convenant opgenomen.

Bedrag, rechthebbenden en verdeelsleutel

Convenant 2019

Budget van € 420 miljoen beschikbaar gesteld, inclusief risicofonds van € 30 miljoen, en 4% organisatie- en inpassingskosten ten behoeve van gemeenten.

Annex 2021

In het annex van 2021 is ruim € 85 miljoen voor meerkosten beschikbaar gesteld. Hieronder is aangegeven welke onderdelen onder deze meerkosten vallen.

Post	Budgetverdeling
Bouwkosten	€ 27,5 miljoen
BENG (Bijna Energie Neutrale Gebouwen)	€ 13,6 miljoen
THV (Tijdelijke huisvesting)	€ 22,0 miljoen
TwG (Tijdelijke Wet Groningen)	€ 2,1 miljoen
VHH (Verhuurdersheffing)	€ 20,0 miljoen
Totaal	€ 85,2 miljoen

Nij Begun: Maatregel 17

In Nij Begun is een bedrag van € 33,5 miljoen voor indexatie van de batch 1588 opgenomen. In de kabinetsbrief over de voortgang van de vijftig kabinetsmaatregelen uit Nij Begun is opgenomen dat Rijk en regio nog spreken over de indexatie van het budget in 2024. De detailafspraken worden in een addendum op het bestaande convenant toegevoegd.

Stand van zaken april 2024

Voor het totaal aan beschikbare middelen voor Batch 1588, en dan met name de dekking daarvan, geldt dat er sprake is van complexiteit. Deze complexiteit wordt hieronder schematisch toegelicht en er wordt geduïd welke invloed dit heeft op het plafondbedrag in de meerjarige regeling. De conclusie van onderstaande is een plafondbedrag in de meerjarige SPUK-regeling (middelen EZK) van € 143,8 miljoen aan “oude middelen”. Hieraan wordt € 33,5 miljoen aan “nieuwe middelen” vanuit Nij Begun toegevoegd indien dit nodig is.

Het totaal aan middelen, op basis van afspraken en besluiten, bedraagt € 538,5 miljoen.

Vertretpunt: Totaal aan middelen Batch 1588	
Bron	Bedrag
Oorspronkelijk convenant	€ 420 miljoen
Annex 2021	€ 85 miljoen
Nij Begun	€ 33,5 miljoen
Totaal	€ 538,5 miljoen

Voor de dekking van het totale bedrag zijn er een aantal bijzonderheden, die zorgen voor een lager “netto” plafondbedrag in de meerjarige regeling:

Convenant € 420 miljoen

Voor de € 420 miljoen uit het oorspronkelijke convenant geldt dat € 20 miljoen aan dekking via cofinanciering vanuit woningbouwcorporaties is voorzien en dat € 37 miljoen via de verhuurdersheffing (BZK) zou worden gegenereerd. Voor de € 20 miljoen vanuit de woningbouwcorporaties geldt dat dit niet als bijdrage maar als “korting” is verwerkt. Daarnaast bleek voor de € 37 miljoen vanuit de verhuurdersheffing dat het realiseren niet haalbaar was. Met andere woorden: aan uit te keren middelen vanuit het oorspronkelijke convenant gaat het “netto” om een bedrag van ($€ 420 - € 20 - € 37 =$) **363** miljoen.

Annex 2021 / Motie Beckerman

In de Annex 2021 / Motie Beckerman is in totaal ruim € 85 miljoen beschikbaar gesteld. De dekking hiervan komt uit diverse bronnen. Eén van de bronnen is de risicoreservering uit het oorspronkelijke convenant, voor een bedrag van € 5 miljoen. Met andere woorden: er kwam “netto” ruim € 80 miljoen extra beschikbaar in plaats van € 85 miljoen.

Voorts is in de Annex een bijdrage van € 22 miljoen aan NCG uitgekeerd voor tijdelijke huisvesting. Deze middelen zijn geen onderdeel van de uit te keren bedragen van EZK aan de regio.

De totale “netto” toevoeging (voor wat betreft de middelen vanuit EZK richting regio) uit de Annex 2021 bedraagt derhalve ($€ 85 - € 5 - € 22 =$) **€ 58** miljoen.

Nij Begun

De € 33,5 miljoen die in Nij Begun is toegekend aan de Batch 1588 ter dekking van de indexatie wordt in de begroting van EZK verwerkt op het moment dat dit nodig blijkt. Op dit moment maakt het derhalve geen onderdeel uit van het plafondbedrag in de meerjarige regeling.

Reeds uitgekeerd

De drie gemeenten binnen Batch 1588 hebben tot op heden € 277,2 miljoen uitgekeerd gekregen, zoals blijkt uit onderstaande tabel

Uitgekeerd Batch 1588	2019	Tranche 2021	Tranche 2022	Totaal
Eemsdelta	€ 72.000.000	€ 54.200.000	€ 81.400.000	€ 207.600.000
Midden-Groningen	€ 5.000.000	€ 15.200.000	€ 20.000.000	€ 40.200.000
Groningen	€ 7.000.000	€ 21.700.000	€ 700.000	€ 29.400.000
Totaal	€ 84.000.000	€ 91.100.000	€ 102.100.000	€ 277.200.000

Plafondbedrag in meerjarige regeling voor Batch 1588

Het totaal aan “netto” beschikbare middelen vanuit EZK minus het reeds uitgekeerde bedrag maakt dat het plafondbedrag in de meerjarige regeling € 143,8 miljoen bedraagt.

Netto vanuit EZK voor Batch 1588 (Plafondbedrag Regeling)	
Bron	Bedrag
Oorspronkelijk convenant	€ 363 miljoen
Annex 2021	€ 58 miljoen
Nij Begun	*€ 0 miljoen
Totaal	€ 421 miljoen
Reeds uitgekeerd	-€ 277,2 miljoen
Plafondbedrag (Restant oude middelen)	€ 143,8 miljoen

*de middelen vanuit Nij Begun (€ 33,5 miljoen) worden beschikbaar gesteld indien nodig

Bovenstaande leidt tot onderstaand kasritme (exclusief € 33,5 miljoen Nij Begun). De verdeling tussen de gemeenten is afhankelijk van de opgave en nog onderwerp van gesprek.

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Totaal
Kasritme	€ 112.300.000	€ 29.000.000	€ 2.500.000	-	-	-	€ 143.800.000

Personele component

In dit budget is rekening gehouden met 4% voor personeels-, organisatie- en communicatiekosten ten behoeve van gemeenten.

Indexering en andere bijstellingen

De opgenomen € 33,5 miljoen is volledig gebaseerd op indexering. De indexering is 23%. Deze bestaat uit 20% op basis van de BDB-index ten opzichte van prijspeil september 2020 én 3% als gevolg van nieuwe wet- en regelgeving (Omgevingswet en Wet Kwaliteitsborging) resulterend in een hogere bouwsom. Hierbij komt dat de algemene afspraak over inflatiecorrectie (LPO-index) van toepassing is.

Afspraken over aanvraag, toekenning en uitbetaling

Er vinden nog gesprekken tussen Rijk en regio plaats over de detailafspraken. Dit document wordt beschouwd als de aanvraag namens alle rechthebbenden voor het totaalbedrag van de maatregel vanaf 2024 t/m 2028. De rechthebbenden ontvangen elk een beschikking voor het deel waarop zij recht hebben. Elk jaar wordt voor 1 april een voorschot uitgekeerd aan de rechthebbenden. In het jaar voorafgaand aan elke jaarschijf wordt voor 1 oktober tussen de gemeenten, provincie en EZK afgesteld hoe hoog het voorschot is voor het (dan) komende jaar en wat de verdeling tussen de rechthebbenden is.

Verantwoording

De verantwoording vindt plaats via SiSa. Deze SPUK is per tranche opgenomen in een aparte SiSa-regeling:

- F37 (was C37): Eerste tranche;
- F49 (was C49): Tweede tranche;
- F206 (was C206): Derde tranche (meerjarige SPUK).

In relatie tot de nieuwe meerjarige regeling zal er een nieuwe SiSa-code beschikbaar komen

De verantwoordingsindicatoren zijn hieronder opgenomen. De SPUK loopt tot eind 2030.

Indicatoren SiSa-verantwoording (F206)

- Totaal beschikt bedrag (jaar T)
- Totaal aantal gerealiseerde woningen (t/m jaar T)
- Beschikingsnummer / naam;
- Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen (eigen uitvoering);
- Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen (eigen uitvoering);
- Totaal gerealiseerde woningen (jaar T) Eigen uitvoering;
- Totale besteding (t/m jaar T-1) ten laste van Rijksmiddelen (uitvoering door derde);
- Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen (uitvoering door derde);
- Totaal gerealiseerde woningen (jaar T-1) (uitvoering door derde);
- Eindverantwoording (ja/nee).

6. Onderdeel e: Personele inzet en organisatiekosten gerelateerd aan de uitvoering van de versterkingsopgave, de schadeafhandeling en het bieden van perspectief (maatregel 18)

Doel van de maatregel

Het dekken van organisatorische zaken, waaronder personele inzet, bij de 5 aardbevingsgemeenten en provincie die het gevolg zijn van de schadeafhandeling en de versterkingsoperatie en alles wat daarmee samenhangt als gevolg van de gaswinning en de aardbevingen in Groningen. Binnen deze afspraken vallen algemene personeels- en organisatiekosten. Hierbinnen vallen ook de directe personeels- en organisatiekosten van specifieke maatregelen voor zover dat is afgesproken en vastgelegd bij de betreffende maatregel. Binnen deze afspraken vallen niet de kosten van de maatregelen uit Nij Begun waarover nog afspraken gemaakt worden.

Kader

- Bestuurlijke afspraken 2020: "Aangezien gemeenten en provincie worden geconfronteerd met extra personeels- en organisatiekosten die direct te maken hebben met de versterking wordt een aanvullend budget beschikbaar gesteld van € 70 miljoen."
- Kabinetsbrief 'Nij Begun':
 - Het kabinet betaalt de kosten van de personele inzet van gemeenten en provincie tot het einde van de versterkingsoperatie. Hierbij wordt rekening gehouden met loonindexering.
 - Het Rijk blijft verantwoordelijk, maar geeft de ruimte én het geld om in de uitvoering lokale knelpunten op te lossen en onuitlegbare verschillen tegen te gaan.

Bedrag, rechthebbenden en verdeelsleutel

Bestuurlijke afspraken 2020

Bij de Bestuurlijke afspraken in 2020 is een bedrag van € 71 miljoen (€ 71.231.011) afgesproken voor de looptijd van 2020 t/m 2024. In dit bedrag waren de toen al gemaakte kosten meegerekend.

Tussentijdse toekenning 2022

In 2022 hebben de gemeenten en provincie een inschatting gemaakt van de kosten (incl. indexering), die gebaseerd was op de verwachte personele inzet gekoppeld aan het aangepaste tempo van de versterkingsoperatie. Hierbij hebben de overheden geconstateerd dat er een totale inzet (vanaf 2020) nodig is van € 168 miljoen (€ 168.273.023). Tussentijds (eind 2022) is een bedrag van € 5 miljoen toegekend.

Nij Begun: Maatregel 18

Bij de kabinetsbrief Nij Begun is een bedrag van € 92 miljoen toegezegd. In totaal komen daarmee de toezeggingen op € 168 miljoen (afgerond). De rechthebbenden zijn de provincie Groningen (inclusief OBG) en de 5 aardbevingsgemeenten.

Lumpsum; oud en nieuw geld	Totaal
Oude middelen	€ 76.231.011
Nieuwe middelen	€ 92.042.012
Totaal	€ 168.273.023

Hieronder is de verdeling onder de rechthebbenden van het totaal toegekende budget weergegeven.

Verdeelsleutel Lumpsum	Totaal
Provincie (incl. OBG)	€ 16.881.877
Eemsdelta	€ 77.570.241
Groningen	€ 28.240.992
Hogeland	€ 17.269.855
Midden-Groningen	€ 20.584.062
Oldambt	€ 6.239.986
Eenmalige bedragen	€ 1.486.011
Totaal	€ 168.273.023

Stand van zaken april 2024

Van de 'oude middelen' resteert afgerond € 1,7 miljoen.

Lumpsum; restant oud geld	Totaal
Oude middelen	€ 76.231.011
Totaal reeds uitgekeerd	- € 74.537.261
Restant	€ 1.693.750

Van de 'oude middelen' is tot en met 2023 ruim € 74,5 miljoen uitgekeerd aan gemeenten en provincie (inclusief OBG). De verdeling is in de onderstaande tabel weergegeven.

Uitgekeerde Lumpsum	Totaal
Provincie (incl. OBG)	€ 6.909.750
Eemsdelta	€ 34.438.500
Groningen	€ 12.371.500
Hogeland	€ 7.568.500
Midden-Groningen	€ 9.017.500
Oldambt	€ 2.745.500
Eenmalige bedragen	€ 1.486.011
Totaal	€ 74.537.261

Afgesproken is om de resterende 'oude middelen' in 2024 uit te keren. Het kasritme voor de oude en nieuwe middelen wordt daarmee als volgt en komt overeen met de 'Regionale claim schade en versterken voorjaar 2023':

Kasritme	Uitgekeerd	2024	2025	2026	2027	2028	Totaal
Oud	€ 74.537.261	€ 1.693.750					€ 76.231.011
Nieuw		€ 18.021.995	€ 19.321.322	€ 18.790.716	€ 18.231.158	€ 17.676.821	€ 92.042.012
Totaal	€ 74.537.261	€ 19.715.745	€ 19.321.322	€ 18.790.716	€ 18.231.158	€ 17.676.821	€ 168.273.023

Personele component

Deze maatregel wordt volledig ingezet ter dekking van algemene personeels- en organisatiekosten binnen de 5 aardbevingsgemeenten en provincie die het gevolg zijn van de schadeafhandeling en de versterkingsoperatie en alles wat daarmee samenhangt. De directe personeels- en organisatiekosten die samenhangen met de andere maatregelen, worden uit de hiervoor beschikbare budgetten gedekt.

Btw

Bij deze regeling gaat het met name om personeelskosten. Er is geen btw gemoeid over 'eigen' salariskosten van gemeenten. In de uitgekeerde middelen wordt daarom geen aparte btw-specificatie opgenomen. De uitgekeerde bedragen zijn inclusief btw.

Indexering en andere bijstellingen

De huidige afspraak (tot Nij Begun) over de dekking van de gemeentelijke personele en organisatie lasten als gevolg van de versterkingsoperatie loopt t/m 2024. Vanwege gewijzigde inzichten én ten behoeve van langdurige zekerheid over de inzet bij gemeenten verwachten de gemeenten dat het Rijk zekerheid biedt over de dekking t/m 2028. In het voorstel is rekening gehouden met een (verwachting van) indexering van loonkosten. In de afspraken is geen rekening gehouden met de extra inspanningen die gemeenten moeten leveren naar aanleiding van de 50 maatregelen uit de kabinetsbrief en eventuele vervolg besluiten in de Tweede kamer. Ook is geen rekening gehouden met besluiten die het gevolg zijn van het advies van de Commissie Verschillen. Waar nodig wordt in overleg getreden om de afspraken aan te passen aan hernieuwde inzichten. Tot slot is de algemene afspraak over inflatiecorrectie (LPO-index) van toepassing.

Afspraken over aanvraag, toekenning en uitbetaling

Dit document wordt beschouwd als de aanvraag namens alle rechthebbenden voor het totaalbedrag van de maatregel vanaf 2024 t/m 2028. De rechthebbenden ontvangen elk een beschikking voor het deel waarop zij recht hebben. Elk jaar wordt een voorschot vóór 1 april uitgekeerd conform het opgenomen kasritme en opgegeven verdeling tussen de rechthebbenden. In het jaar voorafgaand aan elke jaarschijf wordt voor 1 oktober tussen de gemeenten, provincie en EZK afgestemd of het voorschot voor het (dan) komende jaar nog aangepast moet worden.

Het eerder weergegeven kasritme op totaalniveau leidt tot de onderstaande verdeling per rechthebbende:

Kasritme Lumpsum	2024	2025	2026	2027	2028	Totaal
Provincie	€ 2.049.443	€ 2.090.431	€ 2.019.721	€ 1.945.345	€ 1.867.187	€ 9.972.127
Eemsdelta	€ 9.095.414	€ 8.869.165	€ 8.641.479	€ 8.389.662	€ 8.136.020	€ 43.131.740
Groningen	€ 3.347.242	€ 3.265.265	€ 3.178.669	€ 3.087.303	€ 2.991.012	€ 15.869.492
Het Hogeland	€ 2.049.443	€ 1.996.665	€ 1.940.957	€ 1.882.222	€ 1.832.068	€ 9.701.355
Midden-Groningen	€ 2.438.783	€ 2.382.761	€ 2.312.271	€ 2.249.485	€ 2.183.263	€ 11.566.562
Oldambt	€ 735.420	€ 717.035	€ 697.619	€ 677.141	€ 667.271	€ 3.494.486
Totaal	€ 19.715.745	€ 19.321.322	€ 18.790.716	€ 18.231.158	€ 17.676.821	€ 93.735.762

Verantwoording

De SPUK's van 2023 en eerder zijn verlengd tot eind 2028. De verantwoording vindt plaats via SiSa. De eerste tranche van deze SPUK is opgenomen in F35 (was C35). Meerjarig is deze regeling opgenomen in F203 (was C203). De verantwoordingsindicatoren zijn hieronder weergegeven. De SPUK heeft een looptijd tot eind 2028. In relatie tot de nieuwe meerjarige regeling zal er een nieuwe SiSa-code beschikbaar komen.

Indicatoren SiSa-verantwoording (F203)

- Beschikkingnummer / naam;
- Betreft tranche;
- Besteding (jaar T);
- Totale cumulatieve besteding (t/m jaar T);
- Eindverantwoording (ja/nee).

7. Onderdeel f: Mkb-programma (maatregel 25)

Let op: Dit afspraken document bevat de afspraken over extra steun voor ondernemers. De vergoeding van waardedaling aan bedrijfspanden maakt hier geen onderdeel van uit (maatregel uitgevoerd door IMG)

Doel van de maatregel

Het doel van de kabinetsmaatregel is dat er aanvullende middelen voor maatregelen beschikbaar komen voor het mkb in het aardbevingsgebied. Het mkb-programma geeft invulling aan de afspraken over de ondersteuning van ondernemers in het aardbevingsgebied, zoals deze zijn opgenomen in de bestuurlijke afspraken van 6 november 2020 en de Toekomstagenda Groningen.

Het mkb-programma ondersteunt het mkb in de provincie Groningen in het aardbevingsgebied. Dit doen zij door middel van personele inzet, financiële ondersteuning en het aanbieden van experts die het mkb kunnen ontzorgen én helpen bij het bieden van een toekomstperspectief voor de ondernemer. De beschikbaar gestelde middelen zijn nodig om ondernemers te ondersteunen door middel van deskundige begeleiding door GroBusiness en experts óf inzet van een mkb-consulent. De middelen worden daarnaast ingezet voor de uitvoering van het mkb-programma door de provincie.

Kader

Bestuurlijke afspraken 2020:

- Regio en Rijk reserveren in totaal € 50 miljoen bovenop wat nodig is voor schade en versterking voor bijdragen aan de integrale programma's die in ontwikkeling zijn voor agrariërs, mkb'ers, erfgoed en sociaal-emotionele ondersteuning van de inwoners;
- De rijksbijdrage van € 11 miljoen wordt ingezet ten behoeve van het publieke belang om schadeherstel en versterking van bedrijven te koppelen aan de ontwikkeling van toekomstbestendige mkb bedrijven in het aardbevingsgebied.
- De uitbetalingen lopen van 2021 tot en met 2025.

Uit de kabinetsbrief Nij Begun:

- Het Rijk stelt aanvullend € 25 miljoen beschikbaar voor het bestaande mkb-programma.

Bedrag, rechthebbenden en verdeelsleutel

Bestuurlijke afspraken 2020

Vanuit de bestuurlijke afspraken uit 2020 is er € 11 miljoen aan de provincie Groningen beschikbaar gesteld.

Nij Begun: Maatregel 25

Zoals eerder benoemd is er € 25 miljoen aanvullend beschikbaar gesteld.

Stand van zaken april 2024

	Was	Wordt
Mkb-programma	€ 11.000.000	€ 36.000.000

Van 2021 tot en met 2024 is € 8,8 miljoen voor het mkb-programma aan de provincie Groningen verstrekt.

	2021	2022	2023	2024	Totaal
Provincie	€ 2.200.000	€ 2.200.000	€ 2.200.000	€ 2.200.000	€ 8.800.000

Van de oud beschikbaar gestelde middelen is nog € 2,2 miljoen beschikbaar voor 2025. Vanuit Nij Begun zijn aanvullende middelen tot en met 2028 beschikbaar gesteld. Het uitvoeringsprogramma van mkb vraagt om onderstaand kasritme van de voorschotten:

	t/m 2023	2024	2025	2026	2027	2028	Totaal
Oud	*€ 6.600.000	*€ 2.200.000	€ 2.200.000				€ 11.000.000
Nieuw		€ 3.680.000	€ 3.680.000	€ 5.880.000	€ 5.880.000	€ 5.880.000	€ 25.000.000
Totaal	€ 6.600.000	€ 5.880.000	€ 5.880.000	€ 5.880.000	€ 5.880.000	€ 5.880.000	€ 36.000.000

*reeds uitgekeerd

Personele component

De directe personeels- en organisatiekosten die samenhangen met de uitvoering van het mkb-programma worden gedekt uit deze regeling. De algemene begeleidingskosten (inzet programmaleiding) vallen onder de lumpsum.

Btw

Het mkb-programma laat een totaal van € 36 miljoen aan verwachte kosten zien. Tot dusver is de specifieke uitkering inclusief btw uitgekeerd aan de provincie die zelf verantwoordelijk is voor de administratieve afhandeling. Dit houdt in dat er vanuit het Rijk geen afdracht heeft plaatsgevonden aan het btw-compensatiefonds. Deze werkwijze wordt vooralsnog gecontinueerd. Mocht er aanleiding tot wijziging zijn dan wordt dit in de jaarlijkse gesprekken tussen provincie en EZK vóór 1 oktober in het jaar voorafgaand aan de uitkering besproken.

Indexering en andere bijstellingen

Over de beschikbaar gestelde middelen uit de bestuurlijke afspraken 2020 is tot dusver geen indexatie toegepast. De aanvullende middelen vanuit Nij Begun zijn beschikbaar gesteld voor de verlenging en uitbreiding van het mkb-programma. De algemene afspraak over het toepassen van inflatiecorrectie (LPO-index) is van toepassing.

Afspraken over aanvraag, toekenning en uitbetaling

Dit document wordt beschouwd als de aanvraag namens de provincie voor het totaalbedrag van de maatregel vanaf 2024 t/m 2028. De provincie ontvangt een beschikking voor het totaalbedrag. Elk jaar wordt vóór 1 april een voorschot uitgekeerd conform het hier opgenomen kasritme. In het jaar voorafgaand aan elke jaarschijf wordt voor 1 oktober tussen de provincie en EZK afgestemd of het voorschot voor het (dan) komende jaar nog aangepast moet worden.

	2024	2025	2026	2027	2028	Totaal
Maatregel 25	€ 3.680.000	€ 5.880.000	€ 5.880.000	€ 5.880.000	€ 5.880.000	€ 27.200.000

Verantwoording

De verantwoording vindt plaats via SiSa. Deze meerjarige SPUK is opgenomen in F18. De looptijd is verlengd tot en met 2028. In relatie tot de nieuwe meerjarige regeling zal er een nieuwe SiSa-code beschikbaar komen.

De verantwoordingsindicatoren zijn hieronder opgenomen:

Indicatoren SiSa-verantwoording (F18)

- Beschikingsnummer (in verband met aanvulling uit Nij Begun);
- Afgehandelde casussen (t/m jaar T);
- Totale besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen;
- Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen;
- Totale cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen;
- Eindverantwoording (ja/nee).

8. Onderdeel g: Voortzetting Erfgoedprogramma (maatregel 26)

Doel van de maatregel

De Groningse gebiedsidentiteit wordt voor een groot deel bepaald door het culturele erfgoed en de ruimtelijke samenhang. Daarom werken de Nationaal Coördinator Groningen, de provincie Groningen, het ministerie van OCW en EZK (EZK als financier, maar geen zitting in governance), het Instituut Mijnbouwschade Groningen, de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, het Steunpunt Cultureel Erfgoed en de aardbevingsgemeenten samen met en voor de mensen die er wonen, werken en verblijven aan een sterk, toekomstbestendig Gronings erfgoed. Het Erfgoedprogramma beschrijft de gezamenlijke visie op het unieke Groningse erfgoed en het behoud hiervan in het kader van schadeherstel en de versterkingsopgave in het aardbevingsgebied.

Vanuit Nij Begun is de toezegging gedaan om het Erfgoedprogramma te verlengen tot en met 2028. De doelen van het Erfgoedprogramma zijn:

1. Het behouden en doorontwikkelen van Gronings erfgoed, landschappelijke en ruimtelijke kwaliteit en daarmee de gebiedsidentiteit.
2. Optimale balans tussen veiligheid, schadeherstel en behoud van Gronings erfgoed in zijn ruimtelijke context.

Kader

Kabinetsbrief Nij Begun:

- Het Erfgoedprogramma wordt verlengd en vanaf 2024 gefinancierd door het ministerie van Economische Zaken en Klimaat.
- De provincie kent een uniek cultuurlandschap van ommeland, wierden en wadden met veel waardevol erfgoed en het archeologisch bodemarchief. Dit landschap, de beeldbepalende gebouwen en de natuur moeten voor toekomstige generaties behouden blijven. Bescherming van het erfgoed is cruciaal voor behoud van de Groningse cultuur, het landschap en de identiteit. Hiervoor wordt extra geld uitgetrokken, inclusief subsidies voor regulier en groot onderhoud van monumenten en karakteristieke panden. Goed onderhoud voorkomt toekomstige schades en draagt bovendien bij aan de cultuurhistorische waarde van de regio.
- Voor agrarisch erfgoed komen extra mogelijkheden voor restauratie en onderhoud om de identiteit en vitaliteit van het landelijk gebied te versterken.
- Voor eigenaren van monumenten die nog versterkt moeten worden, start de Vereniging Groninger Monumenteigenaren een pilot, die uitgaat van een integrale aanpak van alle benodigde werkzaamheden, met de eigenaar van het monument als opdrachtgever.

Bedrag, rechthebbenden en verdeelsleutel

Eerdere afspraken en beschikbare middelen Erfgoedprogramma

Het Erfgoedprogramma loopt vanaf 2017 en kent diverse financiers. Tot en met 2023 is ruim € 89,8 miljoen toegekend, zoals hieronder opgenomen:

Bron	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Totaal
NCG (o.a.F30)		€ 1.350.000	€ 1.600.000	€ 1.600.000	€ 1.600.000	€ 1.600.000	€ 1.600.000	€ 9.350.000
BZK; NPG (F33)				€ 20.000.000				€ 20.000.000
NPG			€ 2.210.000		€ 50.000			€ 2.260.000
OCW (Provinciefonds)	€ 1.083.000	€ 1.083.000	€ 1.083.000	€ 1.083.000	€ 1.083.000	€ 1.083.000	€ 1.083.000	€ 7.581.000
OCW (DU)	€ 99.900	€ 1.950.000	€ 4.000.000					€ 6.049.900
Provincie	€ 1.855.000	€ 2.590.000	€ 2.240.000	€ 2.290.000	€ 2.290.000	€ 2.225.000	€ 2.075.000	€ 15.565.000
OCW (D2/16/20/25)				€ 5.630.000	€ 17.650.000	€ 3.035.000	€ 2.725.000	€ 29.040.000
Totaal	€ 3.037.900	€ 6.973.000	€ 11.133.000	€ 30.603.000	€ 22.673.000	€ 7.943.000	€ 7.483.000	€ 89.845.900

De middelen uit Nij Begun zijn aanvullend op de reeds toegekende financieringsstromen van in totaal € 17,6 miljoen binnen het programma voor de jaren 2024 t/m 2028.

Bron	2024	2025	2026	2027	2028	Totaal
OCW (Provinciefonds)	€ 1.083.000	€ 1.083.000	€ 1.083.000	€ 1.083.000	€ 1.083.000	€ 5.415.000
Provincie (ERL)	€ 5.075.000	Pm	Pm	Pm	Pm	€ 5.075.000
OCW (SPUK)	€ 3.575.000	€ 3.500.000				€ 7.075.000
Totaal	€ 9.733.000	€ 4.583.000	€ 1.083.000	€ 1.083.000	€ 1.083.000	€ 17.565.000

Zoals uit bovenstaande tabel blijkt heeft OCW voor de jaren 2024 en 2025 ook middelen beschikbaar gesteld. Deze zijn bestemd voor de subsidieregelingen GRRG en RORG én zijn aanvullend op de middelen van EZK⁵. Daarnaast komen er via de OCW SPUK ook nog middelen vanuit het programma Erfgoed en Aardbevingen van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE).

Nij Begun

Vanuit Nij Begun is € 73 miljoen vanaf 2024 toegekend voor de voortzetting van het Erfgoedprogramma door de provincie Groningen. In het onderstaande overzicht is het kasritme van de voorschotten voor 2024 tot en met 2028 weergegeven.

Kasritme	2024	2025	2026	2027	2028	Totaal
Provincie Groningen	€ 13.320.000	€ 15.320.000	€ 16.820.000	€ 14.020.000	€ 13.520.000	€ 73.000.000

Stand van zaken april 2024

	t/m 2023	2024	2025	2026	2027	2028	Totaal
Oud	€ 89.845.900	€ 9.733.000	€ 4.583.000	€ 1.083.000	€ 1.083.000	€ 1.083.000	€ 107.410.900
Nieuw		€ 13.320.000	€ 15.320.000	€ 16.820.000	€ 14.020.000	€ 13.520.000	€ 73.000.000
Totaal	€ 89.845.900	€ 25.053.000	€ 19.903.000	€ 17.903.000	€ 15.103.000	€ 14.603.000	€ 180.410.900

Personele component

De huidige directe personeels- en organisatiekosten die samenhangen met de uitvoering van het Erfgoedprogramma zijn gedekt uit beschikbaar gestelde middelen van het Nationaal Programma Groningen voor het Erfgoedprogramma en vanuit de provinciale middelen voor de opgave Erfgoed, Ruimtelijke Kwaliteit en Landschap. Vanaf 2024 zullen de middelen uit Nij Begun ingezet worden voor de personeels- en organisatiekosten, aangevuld met middelen uit de provinciale begroting.

⁵ Dit is afgesproken in 2022 tijdens een werkbezoek van de staatsecretarissen cultuur en mijnbouw

Btw

Er is geen sprake van een btw-component in het Erfgoedprogramma.

Indexering en andere bijstellingen

De aanvullende middelen vanuit Nij Begun zijn beschikbaar gesteld voor een verlenging van het Erfgoedprogramma. Er is geen sprake van indexatie op de eerder beschikbaar gestelde middelen. De algemene afspraak over inflatiecorrectie (LPO-index) is hierbij van toepassing.

Afspraken over aanvraag, toekenning en uitbetaling

Eind 2023 is één aanvraag ingediend voor 2024 tot en met 2028 volgens het eerdergenoemde kasritme. De behandeling van de aanvraag loopt parallel met de ontwikkeling van de afspraken over andere maatregelen onder verantwoordelijkheid van EZK. De uitbetaling vindt ieder jaar plaats in het eerste kwartaal.

Het document dat eind 2023 is ingediend wordt beschouwd als de aanvraag namens de provincie voor het totaalbedrag van de maatregel vanaf 2024 t/m 2028. De provincie ontvangt een beschikking voor het totaalbedrag. Elk jaar wordt vóór 1 april een voorschot uitgekeerd conform het hier opgenomen kasritme. In het jaar voorafgaand aan elke jaarschijf wordt voor 1 oktober tussen de provincie en EZK afgestemd of het voorschot voor het (dan) komende jaar nog aangepast moet worden.

Verantwoording

Verantwoording vindt plaats via SiSa. De bedragen tot en met 2023 onder diverse SPUK's beschikbaar gesteld.

Jaar	2018	2020	2021	2022	2023
SiSa-code	F33	F30 en D2	D16	D20	D25

Er komt een nieuwe SiSa-code beschikbaar omdat EZK de middelen uit Nij Begun op basis van voorliggende nieuwe regeling gaat beschikken. De afspraak is dat middelen voor 2024 tot en met 2028 worden uitgekeerd in een meerjarige regeling met één SiSa-code.

Voorstel indicatoren nieuwe SiSa-regeling

- Besteding (Jaar T) ten laste van Rijksmiddelen;
- Cumulatieve besteding (t/m Jaar T) ten laste van Rijksmiddelen;
- Besteding (jaar T) (gedeeltelijk) verantwoord o.b.v. voorlopige toekenningen? (Ja/Nee)
- Toelichting op afwijkingen;
- Eindverantwoording (Ja/Nee).

9. Onderdeel h: Gemeenten krijgen een eigen knelpuntenbudget (maatregel 31)

Doel van de maatregel

Er komen situaties voor waarin bewoners problemen hebben door de gaswinningsproblematiek die binnen de bestaande structuren en regelingen niet goed kunnen worden opgelost. Voor deze knelpunten moeten op lokaal niveau snelle en adequate oplossingen gevonden kunnen worden. Als een dergelijk knelpunt zich voordoet, wordt in het lokale overleg tussen gemeenten en IMG en/of NCG gekeken of het probleem/knelpunt kan worden opgelost binnen de kaders van de knelpuntenpot van IMG, NCG of gemeente. Bij inzet van een knelpuntenpot spelen de gebruikelijk taken en verantwoordelijkheden van betrokken partijen een rol. Hierbij bestaat de mogelijkheid voor betrokken partijen om de kosten voor een oplossing te delen.

Bij knelpunten van beperkte omvang kan op ambtelijk niveau gebruik worden gemaakt van de binnen de verschillende organisaties verleende mandaten om een afspraak te maken over de oplossing en de dekking van de kosten. In het lokale overleg tussen gemeente en IMG en/of NCG wordt afgesproken welke bovengrens hiervoor bij de gemeentelijke knelpuntenpot wordt gehanteerd. Boven deze grens wordt de casus besproken in de lokale stuurgroep of een daarmee vergelijkbaar gremium. Over een mogelijk oplossing en bijbehorende kostendekking wordt in de lokale stuurgroep besloten.

Kader

Kabinetmaatregel Nij Begun:

- Gemeenten krijgen extra geld om inwoners te helpen die naast de versterking van hun huis te maken hebben met sociaaleconomische-, psychosociale- of gezondheidsproblemen. De reguliere (knelpunten) budgetten zijn hiervoor niet altijd toereikend.

Bedrag, rechthebbenden en verdeelsleutel

In de regionale claim 'schade en versterken' heeft de regio ingeschat welk bedrag er nodig is voor de knelpuntenpot. Dit komt neer op € 86 miljoen. De 5 gemeenten zijn de rechthebbenden; er is geen knelpuntenbudget voor de provincie. In Nij Begun is een bedrag van € 43 miljoen door het Rijk toegezegd. Dit is aanvullend op de € 43 miljoen uit de risicoreserve van Blok B, die door de regio beschikbaar is gesteld. In 2023 heeft een eerste uitbetaling van € 14,4 plaatsgevonden uit de risicoreserve van Blok B conform de onderstaande verdeling.

Uitbetaling knelpuntenpot 2023 (F203)	Budgetverdeling
Eemsdelta	€ 2.880.000
Midden-Groningen	€ 2.880.000
Groningen	€ 2.880.000
Oldambt	€ 2.880.000
Het Hogeland	€ 2.880.000
Totaal	€ 14.400.000

Het resterende bedrag na de eerste uitbetaling is € 71,6 miljoen. Hiervoor geldt een regionale verdeelsleutel met een vaste voet van 25% die evenredig verdeeld wordt. Dit komt neer op € 3,58 miljoen per gemeente. Het restant van de beschikbare middelen wordt verdeeld op basis van het aantal woningen binnen de versterkingsopgave. Deze verdeling is hieronder weergegeven:

Gemeente	Aantal woningen in scope	Procentueel
Eemsdelta	15.872	57,8%
Groningen	5.113	18,6%
Het Hogeland	2.644	9,6%
Midden-Groningen	3.317	12,1%
Oldambt	507	1,8%
Totaal	27.453	100%

Hieronder is het totaalbedrag per gemeente op basis van de vaste voet en het aandeel van het aantal woningen in de opgave weergegeven:

	Reeds uitgekeerd	Restant vaste voet	Aanvullend op basis van aantal woningen	Totaal	Totaal nog uit te keren
Eemsdelta	€ 2.880.000	€ 3.580.000	€ 31.046.749	€ 37.506.749	€ 34.626.749
Groningen	€ 2.880.000	€ 3.580.000	€ 10.001.388	€ 16.461.388	€ 13.581.388
Het Hogeland	€ 2.880.000	€ 3.580.000	€ 5.171.850	€ 11.631.850	€ 8.751.850
Midden-Groningen	€ 2.880.000	€ 3.580.000	€ 6.488.285	€ 12.948.285	€ 10.068.285
Oldambt	€ 2.880.000	€ 3.580.000	€ 991.728	€ 7.451.728	€ 4.571.728
Totaal	€ 14.400.000	€ 17.900.000	€ 53.700.000	€ 86.000.000	€ 71.600.000

De totaalbedragen per gemeente leiden tot het volgende kasritme tot en met 2028:

Kasritme	2024	2025	2026	2027	2028	Totaal
Eemsdelta	€ 6.925.350	€ 6.925.350	€ 6.925.350	€ 6.925.350	€ 6.925.350	€ 34.626.749
Groningen	€ 2.716.278	€ 2.716.278	€ 2.716.278	€ 2.716.278	€ 2.716.278	€ 13.581.388
Het Hogeland	€ 1.750.370	€ 1.750.370	€ 1.750.370	€ 1.750.370	€ 1.750.370	€ 8.751.850
Midden-Groningen	€ 2.013.657	€ 2.013.657	€ 2.013.657	€ 2.013.657	€ 2.013.657	€ 10.068.285
Oldambt	€ 914.346	€ 914.346	€ 914.346	€ 914.346	€ 914.346	€ 4.571.728
Totaal	€ 14.320.000	€ 14.320.000	€ 14.320.000	€ 14.320.000	€ 14.320.000	€ 71.600.000

De aanvullende Rijksmiddelen worden onder de SPUK van maatregel 31 uitgekeerd. De middelen uit de risicoreserve van Blok B zijn in 2023 onder de SPUK van “uitvoering van de versterkingsopgave en op activiteiten die daaraan ondersteunend zijn” (artikel 2.c oude regeling) uitgekeerd. Vanaf 2024 worden de beschikbare middelen vanuit de risicoreservering voor 2027 en 2028 onder de SPUK van Blok B uitgekeerd (artikel 2.a nieuwe regeling). Voor 2024 tot en met 2026 geldt dat deze vanuit de SPUK van artikel 2.h uitgekeerd worden. Hieronder is dit schematisch weergegeven:

Kasritme	Uitgekeerd	2024	2025	2026	2027	2028	Totaal
Risicoreserve blok B	€ 14.400.000				€ 14.333.000	€ 14.267.000	€ 43.000.000
Aanvullende Rijksmiddelen		€ 14.333.000	€ 14.333.000	€ 14.333.000			€ 43.000.000
Totaal	€ 14.400.000	€ 14.333.000	€ 14.333.000	€ 14.333.000	€ 14.333.000	€ 14.267.000	€ 86.000.000

Personele component

De directe personeels- en organisatiekosten die samenhangen met de knelpuntenpot worden uit het budget van deze maatregel gedekt.

Btw

De uitgaven vanuit de knelpuntenpot kunnen ook een btw-component bevatten. Vooraf is echter niet duidelijk in welke mate de kosten Btw-compensabel zijn. Tot dusver is de specifieke uitkering inclusief Btw uitgekeerd en zijn gemeenten zelf verantwoordelijk voor de administratieve afhandeling. Dit houdt in dat er vanuit het Rijk geen afdracht heeft plaatsgevonden aan het Btw-compensatiefonds. Deze werkwijze wordt gecontinueerd.

Indexering en andere bijstellingen

De knelpuntenpot is een nieuwe maatregel, waarbij nog geen sprake is van indexering. Ook zijn er geen andere bijstellingen geweest. De algemene afspraak over inflatiecorrectie (LPO-index) is hierbij van toepassing.

Afspraken over aanvraag, toekenning en uitbetaling

Dit document wordt beschouwd als de aanvraag namens alle rechthebbenden voor het totaalbedrag van de maatregel vanaf 2024 t/m 2028. De rechthebbenden ontvangen elk een beschikking voor het deel waarop zij recht hebben. Elk jaar wordt een voorschot uitgekeerd aan de rechthebbenden. In het jaar voorafgaand aan elke jaarschijf wordt voor 1 oktober tussen de gemeenten, provincie en EZK afgesteld hoe hoog het voorschot is voor het (dan) komende jaar en wat de verdeling tussen de rechthebbenden is.

Verantwoording

De verantwoording vindt plaats via SiSa. De eerste uitbetaling van de knelpuntenpot is betrokken bij de uitbetaling van de lumpsum onder SiSa F203. In relatie tot de nieuwe meerjarige regeling komt er een nieuwe SiSa-code beschikbaar nodig. Deze code loopt tot en met 2030. Afgesproken is dat dezelfde indicatoren in de SiSa-verantwoording worden gehanteerd als bij de Lumpsum onder F203. Indien er uitbetalingen uit de risicoreserve van Blok B plaatsvinden, worden onder dit onderdeel verantwoord.

Indicatoren SiSa-verantwoording (F203)

- Beschikingsnummer / naam;
- Betreft tranche;
- Besteding (jaar T);
- Totale cumulatieve besteding (t/m jaar T);
- Eindverantwoording (ja/nee).

10. Onderdeel i: Het bieden van sociale en emotionele ondersteuning aan inwoners (maatregel 23)

Doel van de maatregel

De gevolgen van de gaswinning kunnen leiden tot stress en een verslechterde mentale gezondheid. De impact van de aardbevingen, de versterking en de lange processen op de mentale gezondheid zijn onderzocht en beschreven in verschillende rapporten. In de bestuurlijke afspraken van 6 november 2020 zijn daarom toezeggingen gedaan om de inzet voor sociale en emotionele ondersteuning vanuit het Rijk voor de inwoners van Groningen te continueren. Gemeenten zijn zelf verantwoordelijk om te bepalen voor welk soort sociaal en emotionele ondersteuning de middelen worden ingezet, wel moet dit aantoonbaar te verantwoorden zijn. Voorbeelden van dergelijke ondersteuning zijn aardbevingscoaches, opbouwwerkers en extra investeringen in maatschappelijke ondersteuning, als ook geestelijke verzorging.

Kader

Bestuurlijke afspraken 2020:

- Regio en Rijk reserveren in totaal € 50 miljoen bovenop wat nodig is voor schade en versterking voor bijdragen aan de integrale programma's die in ontwikkeling zijn voor agrariërs, mkb'ers, erfgoed en sociaal-emotionele ondersteuning van de inwoners;
- Voor "sociaal en gezondheid" is voor de jaren 2021 t/m 2025 op basis van de bestuurlijke afspraken van 6 november 2020 € 10 miljoen beschikbaar gesteld voor de vijf aardbevingsgemeenten.
- Voorbeelden van dergelijke ondersteuning zijn aardbevingscoaches, opbouwwerkers en extra investeringen in maatschappelijk ondersteuning, als ook geestelijke verzorging. Deze lijst is niet uitputtend, maar geeft een indicatie waarvoor de middelen ingezet kunnen worden door de gemeenten. Belangrijk is wel dat de middelen worden ingezet ten behoeve van de (mentale) gezondheid en welzijn van de inwoners in Groningen. Gemeenten zijn zelf verantwoordelijk om te bepalen voor welk soort sociaal en emotionele ondersteuning de middelen worden ingezet; wel moet dit aantoonbaar te verantwoorden zijn.

Kabinetbrief Nij Begun:

- Het kabinet wil dat in alle gemeenten in het gaswinningsgebied aardbevingscoaches beschikbaar komen zolang hier behoefte aan is. Aardbevingscoaches bieden onafhankelijk van de uitvoeringsorganisaties een luisterend oor aan mensen voor wie de schadeafhandeling en versterking zeer belastend zijn. Zo nodig helpen zij met doorverwijzingen naar andere professionals. Gemeenten ontvangen hiervoor de benodigde financiering.

Bedrag, rechthebbenden en verdeelsleutel

Bestuurlijke afspraken 2020

Voor de jaren 2021 tot en met 2025 was € 10 miljoen beschikbaar. Dit is evenredig verdeeld over de jaarschijven en leidt tot een jaarlijkse uitkering van € 2 miljoen. Hieronder is de jaarlijkse verdeling tot op heden van dit bedrag tussen gemeenten weergegeven.

Onderdeel E	Budgetverdeling
Eemsdelta	€ 1.063.132
Midden-Groningen	€ 244.972
Groningen	€ 365.987
Oldambt	€ 121.760
Het Hogeland	€ 204.150
Totaal	€ 2.000.001

Stand van zaken april 2024 (Bijdrage vanuit Sociale Agenda en overige Rijksmiddelen)

De oorspronkelijke € 10 miljoen is met € 55,8 miljoen aangevuld tot € 65,8 miljoen en komt daarmee overeen met het bedrag zoals in 2023 door de Regio geclaimd. € 27,5 miljoen wordt gedekt uit de Sociale Agenda. De resterende € 28,3 miljoen wordt overgeheveld vanuit de risicoreservering in onderdeel a (blok B).

Verdeelsleutel	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Totaal
Eemsdelta	€ 1.326.069	€ 2.652.138	€ 3.646.690	€ 4.641.242	€ 5.304.276	€ 4.851.603	€ 4.598.328	€ 4.272.293	€ 4.145.656	€ 35.438.295
Midden-Groningen	€ 318.199	€ 636.398	€ 875.048	€ 1.113.697	€ 1.272.797	€ 1.164.175	€ 1.103.400	€ 1.025.165	€ 994.778	€ 8.503.658
Groningen	€ 467.274	€ 934.549	€ 1.285.004	€ 1.635.460	€ 1.869.097	€ 1.709.587	€ 1.620.339	€ 1.505.452	€ 1.460.828	€ 12.487.590
Oldambt	€ 100.718	€ 201.436	€ 276.974	€ 352.513	€ 402.872	€ 368.490	€ 349.254	€ 324.491	€ 314.872	€ 2.691.620
Hogeland	€ 251.487	€ 502.974	€ 691.589	€ 880.205	€ 1.005.948	€ 920.099	€ 872.066	€ 810.234	€ 786.217	€ 6.720.820
Totaal	€ 2.463.747	€ 4.927.495	€ 6.775.305	€ 8.623.117	€ 9.854.990	€ 9.013.955	€ 8.543.387	€ 7.937.635	€ 7.702.351	€ 65.841.983

Reeds uitbetaald	2021	2022	2023	Totaal
Eemsdelta	€ 1.063.132	€ 1.063.132	€ 1.063.132	€ 3.189.396
Midden-Groningen	€ 244.972	€ 244.972	€ 244.972	€ 734.916
Groningen	€ 365.987	€ 365.987	€ 365.987	€ 1.097.961
Oldambt	€ 121.760	€ 121.760	€ 121.760	€ 365.280
Hogeland	€ 204.150	€ 204.150	€ 204.150	€ 612.450
Totaal	€ 2.000.001	€ 2.000.001	€ 2.000.001	€ 6.000.003

Bovenstaande (claim minus reeds uitbetaald) maakt onderstaand kasritme voor de periode 2024 tot en met 2030:

Kasritme	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Totaal
Eemsdelta	€ 4.435.501	€ 4.641.242	€ 5.304.276	€ 4.851.603	€ 4.598.328	€ 4.272.293	€ 4.145.656	€ 32.248.899
Midden-Groningen	€ 1.094.729	€ 1.113.697	€ 1.272.797	€ 1.164.175	€ 1.103.400	€ 1.025.165	€ 994.778	€ 7.768.742
Groningen	€ 1.588.866	€ 1.635.460	€ 1.869.097	€ 1.709.587	€ 1.620.339	€ 1.505.452	€ 1.460.828	€ 11.389.629
Oldambt	€ 213.848	€ 352.513	€ 402.872	€ 368.490	€ 349.254	€ 324.491	€ 314.872	€ 2.326.340
Hogeland	€ 833.600	€ 880.205	€ 1.005.948	€ 920.099	€ 872.066	€ 810.234	€ 786.217	€ 6.108.370
Totaal	€ 8.166.544	€ 8.623.117	€ 9.854.990	€ 9.013.954	€ 8.543.387	€ 7.937.635	€ 7.702.351	€ 59.841.980

Personele component

De directe personeels- en organisatiekosten die samenhangen met de sociale en emotionele ondersteuning worden uit het hiervoor beschikbare budget gedekt.

Btw

Bij deze regeling gaat het met name om personeels- en organisatiekosten. Er is geen btw gemoeid over 'eigen' salariskosten van gemeenten. In de uitgekeerde middelen wordt daarom geen aparte btw-specificatie opgenomen. De uitgekeerde bedragen zijn inclusief btw.

Indexering en andere bijstellingen

In de oorspronkelijke afspraken is geen rekening gehouden met indexering. Daarnaast is er tot op heden geen sprake van andere bijstellingen. Zoals benoemd vinden er nog gesprekken plaats over de sociale agenda tussen Rijk en regio. Dit kan resulteren in aanvullende afspraken op dit onderdeel. De algemene afspraak over inflatiecorrectie (LPO-index) is hierbij van toepassing.

Afspraken over aanvraag, toekenning en uitbetaling

Op basis van de bestuurlijke afspraken hebben in 2021, 2022 en 2023 uitbetalingen plaatsgevonden richting gemeenten. € 6 miljoen van de beschikbare € 10 miljoen is uitgekeerd.

Dit document wordt beschouwd als de aanvraag namens alle rechthebbenden voor het totaalbedrag van de maatregel vanaf 2024 t/m 2030. De rechthebbenden ontvangen elk een beschikking voor het deel waarop zij recht hebben. Elk jaar wordt vóór 1 april een voorschot uitgekeerd conform het opgenomen kasritme en opgegeven verdeling tussen de rechthebbenden. In het jaar voorafgaand aan elke jaarschijf wordt voor 1 oktober tussen de gemeenten, provincie en EZK afgestemd of het voorschot voor het (dan) komende jaar nog aangepast moet worden.

Verantwoording

De verantwoording vindt plaats via SiSa onder F205 (was C205). In relatie tot de nieuwe meerjarige regeling zal er een nieuwe SiSa-code beschikbaar komen. De verantwoordingsindicatoren zijn hieronder opgenomen.

Indicatoren SiSa-verantwoording (F205)

- Beschikingsnummer / naam;
- Betreft tranche;
- Totale besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T);
- Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T);
- Eindverantwoording (Ja/Nee);
- Toelichting (optioneel).

Bijlage I: Extra hulp aan agrariërs met schade (maatregel 24)

Doelomschrijving

Uit de kabinetsreactie 'Nij begun' volgt dat het kabinet bovenop de € 19 miljoen uit de Bestuurlijke Afspraken 2020 heeft besloten om een bedrag van € 221 miljoen extra beschikbaar te stellen als rijksbijdrage aan (de uitvoering van) het Agroprogramma Groningen. Dit betekent dat voor het programma in totaal een rijksbijdrage beschikbaar is gesteld van € 240 miljoen.

Het Agroprogramma Groningen beoogt bij te dragen aan de totstandkoming van een toekomstbestendige agrarische sector in het aardbevingsgebied, waarbij het handelingsperspectief van de agrariër wordt hersteld dan wel verbeterd door:

1. Het coördineren van de integrale afstemming over de opgaves waar een agrariër in het aardbevingsgebied mee wordt geconfronteerd, zoals schade, versterking, uitstel van investeringsplannen en uitdagingen op het vlak van bedrijfsvoering, verduurzaming en innovatie;
2. Het ontwikkelen van kaders voor het bieden van maatwerk in relatie tot bestaande (en mogelijk beperkende) planologische kaders bij rijk, provincie en gemeenten;
3. Het stimuleren en coördineren van eenduidige en adequate informatievoorziening richting de agrarische sector in het aardbevingsgebied;
4. Het ontwikkelen van en het adviseren over processen en producten die bijdragen aan een efficiëntere integrale aanpak van de verschillende opgaves op en rond het boeren erf;
5. Het stimuleren van sectorale ontwikkelingen die passend zijn binnen de kaders van het Agroprogramma.

Bovenstaande doelomschrijving komt uit het Plan van Aanpak van februari 2021 en beschrijft de eerste uitwerking van het programma. Het Agroprogramma Groningen blijft echter in ontwikkeling en wordt nader uitgewerkt aan de hand van bovenstaande doelstellingen. De ontwikkeling van het plan vindt plaats door de samenwerking van de betrokken overheden en de agrarische sector aan de hand van de afspraken in het Convenant Agroprogramma dat op 12 juni 2023 is ondertekend.

Hieronder vallen onder meer financiële instrumenten die volgen uit de doelstellingen van het Agroprogramma Groningen, onder meer de Regeling maatwerk investeringen Agroprogramma 2023 (oftewel: Maatwerkregeling) en de Subsidieregeling deskundigenkosten agrarische bedrijven 2021-2025. Ook valt er te denken aan andere beleidsinstrumenten, zoals het inzetten van consultants voor de begeleiding van agrariërs of het informeren en stimuleren van agrariërs over de inzet van innovatie en duurzame oplossingen in hun bedrijfsvoering. De rijksbijdrage beoogt de uitvoering en ontwikkeling van het Agroprogramma Groningen door de Provincie Groningen (in het bijzonder door het Programmabureau) alsmede de bij het programma behorende (financiële) instrumenten mogelijk te maken.

Kader

Kabinetsreactie Nij begun:

Het kabinet trekt extra middelen uit voor de uitvoering van het Agroprogramma door de Provincie Groningen. Agrariërs worden onevenredig belast met de huidige procedures voor schade-herstel en versterking en zijn oververtegenwoordigd binnen de groep met de langste doorlooptijden bij schadeherstel. De agrarische sector is van groot belang voor de identiteit van de regio en de

gemeenschappen waarin zij actief zijn. Veel agrarische bedrijven moeten worden versterkt of hebben te maken met schade die zodanig complex is dat schadeherstel vraagt om toekomstbestendige keuzes voor het hele bedrijf. Het kabinet wil deze en gerelateerde problemen in samenhang aanpakken om de agrosector herstel én perspectief te bieden. Gegeven de complexiteit van het probleem zal worden bekeken of extra personele inzet, of de inrichting van een taskforce, behulpzaam kan zijn. Het IMG zal de bestaande regeling voor vergoeding van schade aan mestkelders verbeteren en stelt specialistische medewerkers met een ruim mandaat aan om schades voortvarender af te handelen, in afstemming met de specialisten bij het Agroprogramma van de NCG. Redelijkheid en billijkheid zijn hierbij het uitgangspunt.

Bedrag, rechthebbenden en verdeelsleutel

Het totaal beschikbare bedrag is € 240 miljoen. De in Nij Begun toegekende € 221 miljoen is aanvullend op het bedrag van € 19 miljoen uit de bestuurlijke afspraken van 6 november 2020. De rechthebbende is de provincie Groningen.

Van het totale bedrag van € 240 miljoen is een btw-component bepaald van € 2.785.430. Dit bedrag wordt door het ministerie afgedragen aan het BTW-compensatiefonds. Er wordt een bedrag exclusief btw van in totaal € 237.214.570 aan de Provincie Groningen uitgekeerd. Ruim € 17,6 miljoen is hiervan reeds uitgekeerd:

Kasritme	2021	2022	2023	2024	Totaal
Provincie Groningen	€ 3.707.698	€ 3.475.968	€ 3.475.968	€ 6.951.936	€ 17.611.570

De resterende € 219,6 miljoen zal de komende jaren als volgt worden uitgekeerd:

Kasritme	2024	2025	2026	2027	2028	Totaal
Provincie Groningen	€ 60.545.600	€ 62.370.600	€ 62.370.600	€ 18.295.600	€ 16.020.600	€ 219.603.000

Personele component

Een deel van de huidige directe personeelskosten die samenhangen met de uitvoering van het Agroprogramma worden gedekt uit de specifieke uitkering aardbevingsgerelateerde inzet. Het werk van de consultants en naar verwachting de extra capaciteit die benodigd is voor de uitvoering van de Maatwerkregeling worden betaald vanuit de specifieke uitkering Agroprogramma.

Btw-aspecten

Het ministerie van LNV maakt een bedrag van in totaal € 2.785.430 als verrekenbare btw over aan het BTW-compensatiefonds. Deze afdracht wordt gedaan in verband met btw die de provincie Groningen verschuldigd kan zijn over kosten voor uitvoeringsactiviteiten die in aanmerking komen voor compensatie op grond van de Wet op het BTW-compensatiefonds.

Indexering en andere bijstellingen

Op het moment van schrijven wordt de gewijzigde specifieke uitkering vastgesteld en getekend door de DG van het Ministerie van LNV. Hierbij zijn nog wijzigingen gedaan in de tranches voor het jaar 2024 t/m 2028. Er verandert echter niets aan het totaalbedrag, en in grote lijnen ook niet aan de te spenderen bedragen per jaar. In afwijking van de algemene passage in de inleiding over indexatie, geldt voor het agroprogramma dat indexatie niet aan de orde is.

Afspraken over aanvraag, toekenning en uitbetaling

Vanaf 2024 gelden de volgende afspraken met betrekking tot aanvraag, toekenning en uitbetaling:

- De eerste SPUK van 2021 voorzag in de eerste € 19 miljoen, die in tranches werd uitgekeerd.
- Februari 2024: eerste wijziging in de SPUK, waarbij de laatste middelen van de toegekende € 19 miljoen versneld zijn uitbetaald.
- April 2024: tweede wijziging SPUK, die een ophoging betrof van het totale uitkeringsbedrag naar € 240 miljoen. Daarvan is momenteel nog € 221 miljoen beschikbaar.

Evaluatie en verantwoording

De volgende indicatoren worden in het kader van de SiSa-verantwoording uitgevraagd:

- Aantal opgepakte casussen (t/m jaar T) – aard van de controle: n.v.t.
- Aantal verleende en vastgestelde subsidies van de provincie Groningen in het kader van het Agroprogramma (jaar T) – aard van de controle: n.v.t.
- Besteding (jaar T) - aard van de controle – rechtmatigheid
- Cumulatieve besteding (t/m jaar T) - aard van de controle: n.v.t.
- Eindverantwoording (Ja/Nee) – aard van de controle: n.v.t.

Aanvullende verantwoording: de provincie Groningen stuurt minimaal eenmaal per jaar een inhoudelijk verslag aan de minister over de uitvoeringsactiviteiten conform de afspraken over verslaglegging in het Convenant Agroprogramma. In de praktijk zijn dit de verslagen die in het Bestuurlijk Overhedenoverleg en Stuurgroep meermaals per jaar aan de orde komen.

Bijlage II: Onderdeel a: Verbeteren van de sociale cohesie (Blok B)

Overzicht restant budget trekkingsrecht

Gemeente	Trekkingsrecht	Beschikt	Restant
Eemsdelta	€ 106.167.044	€ 59.509.500	€ 46.657.544
Midden-Groningen	€ 10.990.612	€ 5.820.000	€ 5.170.612
Groningen	€ 32.122.046	€ 23.951.077	€ 8.170.969
Oldambt	€ 12.236.970	€ 8.400.845	€ 3.836.125
Het Hogeland	€ 13.483.328	€ 9.780.000	€ 3.703.328
Totaal	€ 175.000.000	€ 107.461.422	€ 67.538.578

Overzicht restant budget en reserveringen risicoreservering en sloop/nieuwbouw

Post	Restant	Reservering	Restant
Sloop / Nieuwbouw	€ 34.260.000	€ 32.000.000	€ 2.260.000
Risicoreservering	*€ 30.890.311	**€ 29.000.000	€ 1.890.311
Totaal	€ 65.150.311	€ 60.600.000	€ 4.150.311

*na aftrek € 28,3 miljoen voor maatregel i: Sociaal emotionele ondersteuning

** bijdrage aan knelpuntenpot (restant € 43 miljoen minus reeds uitgekeerd € 14,4 miljoen). Reservering voor afhandelkosten Blok B SNN 0,4 miljoen.